

HÖGSKOLAN I GÄVLE
ÅRSREDOVISNING 2007

Innehåll	
Verksamhetsåret 2007	4
Ekonomiskt resultat	4
Grundläggande högskoleutbildning	7
Examina	7
Återrapportering av examina	7
Mål helårsstudenter	8
Kvalitet i verksamheten	9
Återrapportering av kvalitetsarbete	9
Högskolans kvalitetsutvecklingsprogram	9
Resultat av kvalitetsarbetet	9
Högskoleverkets granskningar	10
Återrapportering av högskolepedagogisk utbildning	12
Pedagogisk utveckling	12
Högskolepedagogisk utbildning	12
Internationalisering	13
Återrapportering av internationaliseringsarbetet	13
Mål	13
Internationell rekrytering	13
Studenter från andra länder	14
Jämställdhet	15
Återrapportering av jämställdhetsarbetet	15
Reell kompetens	16
Studievägledning i lärarutbildningen	16
Åtgärder för vägledning av lärarstudenter.	16
Samverkan inom lärarutbildningen	17
Fortsatt implementering av lärarutbildningen och partnerskapet	17
Gemensamma utvecklingsområden med koppling till forskning	17
Kompetensutveckling	17
Samverkan och erfarenhetsutbyte	17
NT-spåret	18
Exempel på andra aktiviteter:	18
Uppdragsutbildning	18
Matematiksatsningen	19
Grundutbildning – intäkter och kostnader	20
Anslagsfinansierad grundutbildning	20
Uppdragsverksamhet	20
Forskning och forskarutbildning	21
Kvalitet i verksamheten	21
Återrapportering av kvalitetsarbete	21
Återrapportering av vetenskaplig publicering	22
Rekrytering till forskarnivå	25
Återrapportering av forskarutbildning	26
Genomströmningstid för avläggande av högre examina b.a. 2007	26
Forskning – intäkter och kostnader	28

Kompetensförsörjning	29
Redovisning av kompetensförsörjning	29
Lärare	29
<i>Professorer</i>	29
<i>Lektorer, adjunkter och forskarasistenter</i>	30
<i>Prefekter, proprefekter samt nämndordföranden</i>	30
Hälsa	30
Jämställdhet	31
Samverkan med omgivande samhälle	32
Återrapportering av samverkan	32
Samverkan med det omgivande samhället – utveckling 2003–2007	32
<i>Organisation för samverkan</i>	32
<i>Kontaktorget och Kontaktrådet</i>	32
<i>Learning Center</i>	33
<i>Creative Media Lab (CML)</i>	33
<i>Samverkan inom utbildning</i>	33
<i>Arbetslivsintegrerad utbildning</i>	33
<i>Lokalt förlagd högskoleutbildning</i>	34
<i>Uppdragsutbildning – kompetensutveckling för yrkesverksamma</i>	34
<i>Utbildningar med praktik och anställningar i samverkan</i>	34
<i>Samverkan inom forskning</i>	35
<i>Övrig samverkan</i>	35
Samverkan – påverkan på verksamheten vid HiG	36
Utbildningar i samverkan med arbetslivet	36
Metoder för samarbete	36
Information om verksamheten	37
Uppföljning och utvärdering av samverkansaktiviteter	37
Högskolans medverkan i det regionala utvecklingsarbetet	37
Samarbeten med universitet och högskolor	38
Kungliga Tekniska högskolan	38
Uppsala universitet	38
Örebro universitet	38
Mittuniversitetet	38
Högskolan Dalarna	38
Universiteten i Karlstad och Örebro samt högskolorna i Dalarna och Mälardalen	38
Samverkan för nätbaserad högskoleutbildning SNH	39
Kommuner och högskolor i samverkan, KHIS	39
Nationella forskarskolor	39
Övriga samarbeten	39
Studentinflytande	40
Återrapportering av studentinflytande	40
Studentkårens syn på verksamheten	41
Ekonomi	42

VERKSAMHETSÅRET 2007

I årsredovisningen för 2007 redovisas årets resultat inom grundutbildning och forskning samt Högskolans ekonomiska bokslut. Resultatrapporteringen syftar till att redovisa uppnådda resultat och vidtagna åtgärder i de avseenden, som efterfrågas i regleringsbrevet för 2007. Det innebär att årets resultatredovisning inte är lika uttömmande som under tidigare år. I stället redovisas mer ingående resultat och vidtagna åtgärder inom kvalitetsarbetet, vetenskaplig publicering och samverkan med omgivande samhälle. Uppmärksamhet riktas även bl a mot jämställdhet och kompetensförsörjning.

Grundutbildningen drabbades av en nedgång i antal helårsstudenter det gångna året. Inom grundutbildningen uppnåddes totalt 5 933 helårsstudenter, vilket innebar en minskning med 193 helårsstudenter eller 3,1% jämfört med 2006. Rekryteringen av nya studenter var svagare än planerat och detta kom i hög grad att gälla studenter inom humaniora och samhällsvetenskap (inkl. ekonomi). Kvinnornas andel av studenterna fortsatte att öka och uppgår nu till 66%. Högskolan arbetar aktivt vidare med rekryteringsåtgärder, för jämställd och breddad rekrytering och för att minska den sociala snedrekryteringen. Prestationsgraden ligger oförändrad på ca 78%.

Utbildningsuppdrag mål om minst 2 100 har inte uppnåtts. Antalet helårsstudenter inom naturvetenskap och teknik stannade på 1 793, d.v.s. lägre än målet minst

2 100. Andelen helårsstudenter inom dessa områden har minskat något till ca. 31%. Under året har ett omfattande arbete inom det s.k. NT-spåret bedrivits för att stimulera intresset för studier inom naturvetenskap och teknik.

Kvalitetsarbete, pedagogisk utveckling och fortsatt anpassning och implementering med anledning av Bolognaprocessen har i övrigt präglat året. Den nya sjugradiga betygsskalan tillämpas fr.o. m höstterminen 2007. En ny strategi för internationaliseringen fastställdes i början av året och samarbetet med kinesiska universitet har inneburit att Högskolan tagit emot 134 kinesiska studenter i sin undervisning.

Högskolan eftersträvar starka forskningsmiljöer inom sina profilområden och en växande roll i forskarutbildning i samarbete med andra lärosäten som examinerar forskarstuderande. Forskningsvolymen uppgick under året till 99,8 Mkr vilket motsvarar 21% av verksamheten. Utvecklingen visar att Högskolans forskning publiceras efter s.k. referee-granskning i tilltagande utsträckning. Samarbeten med andra lärosäten särskilt inom forskning och forskarutbildning har stärkts under året bl.a genom nya avtal med Mittuniversitetet och med Örebro universitet. Ett avtal om samarbete med Uppsala universitet utarbetades under året och avtalet, som löper under fem år, undertecknades av högskoleledningarna 2008-01-22.

Ekonomiskt resultat

Högskolan redovisar ett underskott på 6,1 Mkr för budgetåret 2007. Inom grundutbildningen redovisas ett negativt resultat på 8,9 Mkr, medan forskningen uppvisar ett överskott på 2,8 Mkr. Högskolans intäkter uppgår till 472,8 Mkr, vilket är en minskning med drygt 6 Mkr jämfört med utfallet för 2006. Minskningen förklaras främst av lägre anslagsintäkter inom grundutbildningen. De totala kostnaderna har ökat med 7,3 Mkr beroende på höjda personalkostnader.

Högskolans budgeterade nollresultat har inte uppnåtts, huvudsakligen beroende på ett lägre studentantal än planerat. I jämförelse med under året utarbetade prognoser är dock resultatet något mer positivt (+ 3,4 Mkr). De totala intäkterna ligger sammantaget något högre än prognostiserade värden. De totala kostnaderna ligger mycket nära prognosvärdena.

Trots den ansträngda ekonomiska situationen har högskolan fortsatt arbeta aktivt med satsningar för att högskolestyrelsens beslut om vision och mål för högskolans utveckling skall uppnås. Bolognaanpassningen har krävt stora utvecklingsresurser under budgetåret. Medel har avsatts för att genomföra utvecklings- och rekryteringsinsatser. Insatser har gjorts för att ytterligare bredda rekryteringen till HiG. Medel har avsatts för att utveckla och implementera nya pedagogiska metoder inom grundutbildningen. Ytterligare satsning har gjorts för att behålla distansutbildningen på en fortsatt hög nivå. Medel har även satsats för fortsatt utveckling av yrkeshögskoleutbildningar förlagda till olika orter inom regionen.

Högskolan miljöcertifierades enligt ISO 14001 under 2004. Betydande resurser har avsatts för att

vidmakthålla certifieringen och utveckla arbetet inom miljö och hållbar utveckling.

För att ge förutsättningar för ekonomisk balans utarbetas åtgärdsplaner inom delar av högskolans verksamhet. De planerade effektiviseringsåtgärderna avser framför allt den gemensamma administrationen samt

institutioner med ekonomiska problem. Åtgärdsplanerna beräknas ge effekter under budgetåren 2008 – 2009.

Budgetårets underskott på 6,1 Mkr medför att högskolans myndighetskapital vid utgången av år 2007 uppgår till 31,9 Mkr. Enligt högskolans planering finansieras underskottet ur myndighetskapitalet.

HÖGSKOLAN TOTALT

Finansiering (tkr)

	2005		2006		2007	
Anslag	399 072	88%	425 828	89%	414 766	88%
Avgifter/ersättningar	25 912	6%	18 007	4%	17 073	3%
Bidrag	28 623	6%	33 281	7%	36 279	8%
Finansiella intäkter	1 509	0%	2 063	0%	4 664	1%
Summa	455 116	100%	479 179	100%	472 782	100%

Kostnad per verksamhetsgren (tkr)

	2005		2006		2007	
Grundutbildning	365 089	79%	379 959	81%	381 428	80%
Forskning	99 869	21%	91 669	19%	97 450	20%
Summa	464 958	100%	471 628	100%	478 878	100%

Kostnadsslag (tkr)

	2005		2006		2007	
Personal	310 725	67%	316 221	67%	324 892	68%
Lokaler	69 201	15%	72 485	15%	72 415	15%
Övrig drift	69 099	15%	68 718	15%	68 388	14%
Avskrivningar	15 228	3%	13 455	3%	11 768	3%
Finansiella kostnader	705	0%	749	0%	1 415	0%
Summa	464 958	100%	471 628	100%	478 878	100%

Årets resultat (kapitalförändring) per verksamhetsgren (tkr)

	2005	2006	2007
Grundutbildning	-7 157	3 530	-8 922
Forskning	-2 685	4 021	2 826
Summa	-9 842	7 551	-6 096

Intäkter och kostnader per verksamhetsgren bå 2007 (tkr)

GRUNDUTBILDNING

	2005	2 006	2 007
Intäkter av anslag	334 567	359 122	345 886
Intäkter av avgifter	17 238	12 618	12 564
Intäkter av bidrag	4 724	10 102	10 460
Finansiella intäkter	1 403	1 647	3 596
Verksamhetens intäkter	357 932	383 489	372 506
Kostnader för personal	-248 882	-258 950	-263 791
Kostnader för lokaler	-60 572	-64 614	-64 253
Övriga driftkostnader	-40 930	-43 104	-41 006
Finansiella kostnader	-655	-702	-1 331
Avskrivningar	-14 050	-12 589	-11 047
Verksamhetens kostnader	-365 089	-379 959	-381 428
Transfereringar			
Erhållna medel från myndighet för finansiering av bidrag	1 173	1 479	3 381
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	336	119	591
Lämnade bidrag till statliga myndigheter	-103	-235	-325
Lämnade bidrag till internationella organisationer	-632	-204	-2 096
Lämnade bidrag till övriga samt periodiseringar	-774	-1 159	-1 551
Saldo	0	0	0
Årets kapitalförändring	-7 157	3 530	-8 922

FORSKNING

	2005	2 006	2 007
Intäkter av anslag	64 505	66 706	68 880
Intäkter av avgifter	8 674	5 389	4 509
Intäkter av bidrag	23 899	23 179	25 819
Finansiella intäkter	106	416	1 068
Verksamhetens intäkter	97 184	95 690	100 276
Kostnader för personal	-61 843	-57 271	-61 101
Kostnader för lokaler	-8 629	-7 871	-8 162
Övriga driftkostnader	-28 169	-25 614	-27 382
Finansiella kostnader	-50	-47	-84
Avskrivningar	-1 178	-866	-721
Verksamhetens kostnader	-99 869	-91 669	-97 450
Transfereringar			
Erhållna medel från myndighet för finansiering av bidrag	3 020	2 758	3 548
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	693	754	1 092
Lämnade bidrag till statliga myndigheter	-2 586	-1 758	-818
Lämnade bidrag till internationella organisationer			-72
Lämnade bidrag till övriga samt periodiseringar	-1 127	-1 754	-3 750
Saldo	0	0	0
Årets kapitalförändring	-2 685	4 021	2 826

GRUNDLÄGGANDE HÖGSKOLEUTBILDNING

Examina

Som mål för antalet avlagda examina för fyraårsperioderna 2005–2008 och 2009–2012 gäller följande lägsta antal examina.

Examen	Mål 2005 – 2008	Mål 2009 – 2012
Sjuksköterskeexamen	510	1)
Lärarexamen med inriktning mot tidigare år 2)	550	800
– härav med inriktning mot förskola/förskoleklass	240	500
Lärarexamen med inriktning mot senare år 2)	340	2)

1) Mål enligt nedanstående text

2) Inklusive examina inom motsvarande äldre utbildningar

Arbetsmarknadens behov av ingenjörer skall beaktas.

I minst trettio procent av antalet lärarexamina (inklusive tidigare grundskollärarexamen med inriktning mot årskurserna 4–9 och gymnasielärarexamen) bör matematik, teknik eller naturvetenskap ingå till en omfattning av minst 40 poäng/60 högskolepoäng.

För att högskolan skall uppnå målet för antalet lärarexamina med inriktning mot förskola och förskoleklass skall det antingen vara möjligt att välja inriktning mot förskola och förskoleklass som ett tydligt alternativ inför eller under lärarutbildningen eller så skall lärosätet vidta andra åtgärder som så långt möjligt säkerställer att ett tillräckligt antal lärarstudenter väljer inriktning mot arbete i förskola och förskoleklass.

Som mål för perioden 2009–2012 gäller

– att antalet examinerade med sjuksköterskeexamen bör ligga på minst samma nivå som under perioden 2005–2008 och

– att antalet examinerade med lärarexamen med inriktning mot senare år bör ligga på minst samma nivå som under perioden 2005–2008.

Åtterrapporing av examina

I årsredovisningen skall redovisas utfall avseende 2005, 2006 och 2007 i förhållande till ovanstående mål. Olika examina som räknas in i utfallet skall särredovisas. För lärarexamen och motsvarande äldre examina skall dessutom antalet examina härav med matematisk, teknisk eller naturvetenskaplig inriktning särredovisas.

Högskolan skall även redovisa vilka åtgärder som vidtagits för att säkerställa att ett tillräckligt antal lärarstudenter väljer inriktning mot arbete i förskola eller förskoleklass.

Examina	2005	2006	2007	Summa 2005-2007	Mål 2005-2008
Sjuksköterskeexamen	143	141	124	208	510
Lärarexamen					550
– tidigare år	101	93	109	303	
– inriktning 1-7		2	6	8	
– barn och ungdomspedagogik	1	1	2	4	
Summa lärarexam./år	102	96	117	315	
Därav inriktning förskola/förskoleklass	48	29	28	140	240
Lärarexamen					340
– senare år		27	13	40	
– gymnasiet	3	23	21	47	
– inriktning 4-9	31	9	12	52	
– gymnasielärarexamen	25		2	27	
– ämnesinriktning	21	26	22	69	
– yrkeslärarexamen	4	3	7	14	
Summa lärarexam./år	84	88	77	249	

Antalet sjuksköterskeexamina uppgår under de tre första åren till 80% av målet för fyraårsperioden. Bedömningen är att målet kommer att nås.

Antalet lärarexamina med inriktning mot tidigare år (inkl. motsvarande äldre examina) uppgår för de tre åren till 57% av målet, vilket pekar på svårigheter att nå målet för perioden. Tendensen är dock ett ökat antal examine-rade de närmaste åren, till följd av ökad antagning. 2004 antogs 87 studenter och 2007 140 studenter. De som antogs 2004 registreras som examinerade först 2008.

Andelen examina med inriktning mot förskola/förskoleklass uppgår till 115 (48%) för samma period, vilket också pekar på svårigheter att nå målet. Även här gäller att antalet sådana examina ökar kommande år till följd av ökad antagning.

Antalet lärarexamina med inriktning mot senare år uppgår för perioden till 73 %, vilket bedöms innebära att målet för fyraårsperioden kommer att nås.

Minst 30% av lärarexamina (inkl. motsvarande äldre examina) har inriktning mot matematik, teknik eller naturvetenskap minst motsvarande 40 poäng/60 högskolepoäng.

I fråga om antagning av studenter till inriktningen förskola inom lärarutbildning – tidigare år så antar högskolan studenter direkt till denna inriktning. Intresset för utbildningen är stort och bedömningen är att antagningen kan ligga på en fortsatt hög nivå. I fråga om studievägledning hänvisas till avsnittet Vägledning av lärarstudenter nedan.

Mål helårsstudenter

Som mål för antalet helårsstudenter inom de naturvetenskapliga och tekniska utbildningsområdena gäller att det bör uppgå till minst 2 100.

Inom det konstnärliga utbildningsområdet design får högskolan högst avräkna 60 helårsstudenter (respektive helårsprestationer).

Återrapportering skall ske enligt anvisningar i bilaga 45.

Antalet helårsstudenter 2007 uppgick till totalt 5 861 inom reguljär grundutbildning. Av dessa uppgick antalet helårsstudenter inom naturvetenskap och teknik till 1 793. Det innebär att målet om minst 2 100 helårsstudenter inom områdena inte uppnåddes.

Inom området design har Högskolan avräknat 57 helårsstudenter respektive 47,5 helårsprestationer, vilket ligger inom angiven ram om högst 60 helårsstudenter.

Kvalitet i verksamheten

Målet är att kvaliteten och den internationella konkurrenskraften skall öka inom högre utbildning och forskning. Den högre utbildningen skall vara mot studenternas efterfrågan och även mot arbetsmarknadens behov.

För kvaliteten i verksamheten gäller som mål att verksamheten vid universitet och högskolor skall hålla hög och internationellt konkurrenskraftig kvalitet.

För kvalitetsarbetet gäller som mål att kvaliteten och den internationella konkurrenskraften i utbildning på grundnivå och avancerad nivå skall säkras och utvecklas. Kvalitetsarbetet skall i största möjliga utsträckning bygga på av lärosätet uppsatta och uppföljbara mål.

Utvecklingen av den pedagogiska kompetensen vid lärosätet skall stödjas. Särskilt skall en ökning ske av andelen lärare med högskolepedagogisk utbildning. Likaså skall andelen lärare som har genomgått utbildning för handledare för utbildning på forskarnivå öka.

Återrapportering av kvalitetsarbete

Högskolan skall redovisa vilka insatser som prioriterats högst i kvalitetsarbetet och hur dessa insatser bidrar till att höja kvaliteten.

Högskolans kvalitetsutvecklingsprogram

Högskolan har under en följd av år arbetat med treåriga kvalitetsutvecklingsprogram. Genom dessa program har kvalitetsarbetet inriktats mot gemensamma mål och samlat alla organisatoriska enheter kring en gemensam process för planering, uppföljning och redovisning av kvalitetsarbetet. Högskolans styrelse beslutar om programmen och rektor fattar tillsammans med ledningsgruppen beslut om kvalitetsarbetet.

Nuvarande kvalitetsutvecklingsprogram (*Kvalitetsutvecklingsprogram 2006 – 2008, Dnr 10-285/06*) beslutades våren 2006 av Högskolans styrelse. Samtliga organisatoriska enheter kan identifiera och knyta sina arbetsuppgifter till något eller några av nedanstående övergripande kvalitetsmål:

- främja förnyelse i grundutbildningen
- tillgodose såväl studenternas som arbetsmarknadens behov av kunskap och kompetens
- öka exponeringen för vetenskapssamhällets kvalitetsbedömning av forskningen
- främja effektivitet, tillgänglighet och service

Programmet definierar kvalitetsarbete som ett medvetet, systematiskt och kontinuerligt arbete som bedrivs med avsikt att dels höja kvaliteten (kvalitetsutveckling), dels säkerställa och upprätthålla uppnådd kvalitet (kvalitets-

säkring). Den årliga redovisningen av kvalitetsarbetet skall vara resultat- och målinriktad, vilket innebär en koncentration på sådana åtgärder där ett resultat kan redovisas och där en klar inriktning mot något av de fyra övergripande målen kan härledas. I de fall det är möjligt skall även bedömningar göras av effekterna. Vidare skall uppgifter lämnas om vilka system och metoder som använts vid kvalitetssäkring samt eventuella åtgärder som vidtagits i de fall kvaliteten inte varit den förväntade eller önskade.

Resultat av kvalitetsarbetet

Eftersom resultatet från 2007 års kvalitetsarbete inte föreligger förrän i mars 2008, görs en sammanfattning av 2006 års kvalitetsarbete (*Redovisning av kvalitetsarbetet 2006, Dnr 10-285/06*), som fastställdes 2007-03-20.

Kvalitetsutveckling

Förnyelsen i grundutbildningen har föranletts av såväl yttre faktorer, t.ex. Bolognaanpassning och krav från Högskoleverket, som inre faktorer, t.ex. behov och önskemål från studenter och arbetsmarknad. Dessutom har pedagogiska skäl funnits till förändringar. Resultat inom samtliga dessa områden redovisas. Bolognaanpassning av program och kursplaner har utgjort en viktig del av förnyelsearbetet och utfallet kommer att kunna avläsas

under kommande treårsperiod. Genom främst kursvärderingar och olika samarbeten med näringslivet har önskemål om förändringar kanaliserats. Som exempel kan nämnas dialogen om näringslivsintegrerad utbildning, dialogen i Regionala kompetensrådet och i de nyinrättade branschråden. Förnyelsen har tagit sig uttryck i nya eller förändrade utbildningsprogram (både på grundnivå och avancerad nivå), studiegångar, kurser samt nya undervisnings- och examinationsformer. Ofta nämnda incitament till förnyelse är ökat antal studenter, breddad rekrytering, ökad anställningsbarhet och att synliggöra Högskolan genom attraktiva utbildningar.

Målet att öka exponering för vetenskapssamhällets kvalitetsbedömning av forskningen vid Högskolan har många gånger givit en direkt respons, speciellt i samband med presentationer på konferenser eller då ansökningar om forskarmedel bedömts. Flera exempel finns på hur initiativ till vetenskaplig publicering uppmuntrats, genom bidrag till kostnader i samband med publiceringen. En annan väg att synliggöra forskningen har varit att delta i forskningssamarbeten med andra lärosäten. Exempel finns på hur sådana samarbeten befruktat och ökat kvaliteten på den egna forskningen. Vetenskapssamhällets bedömningar av forskningsresultaten har också utgjort en viktig faktor vid Högskolans prioritering.

Vidareutbyggnad av webbaserade tjänster, ökad och breddad teknisk kompetens samt utbildning inom kundrelaterad service är exempel på insatser som främjat effektivitet, tillgänglighet och service. Andra exempel berör ekonomi och redovisning. I vissa fall har organisationsförändringar bidragit till ökad service och sparad resurser. Det nyinrättade Studentcentrum ger en mer tillgänglig och breddad kompetens, vilket påverkat servicenivån på ett positivt sätt. En effektivare lokalanvändning har uppnåtts genom anpassning av antalet dataarbetsplatser till nyttjandegraden och låneservicen i biblioteket har effektiviserats via självbetjäningsautomater. Marknadsföringen av Högskolan har lyfts fram på ett gynnsamt sätt och blivit mer slagkraftig genom samordning och samarbete.

Kvalitetssäkring

Kursvärderingar har genomförts av samtliga institutioner med olika grad av systematik. En högskolegemensam blankett provas sedan höstterminen 2006. Webbaserade utvärderingar kan möjliggöra automatiserad och därmed mer systematisk och fullständig utvärdering av samtliga kurser. I vissa fall följs kursvärderingarna upp genom

diskussioner med studenterna eller kommenteras av läraren och läggs ut på Blackboard. Andra metoder är återkommande utbildningsmöten och självvärderingar med undervisande lärare. Synpunkter på programmets relevans och innehåll har inhämtats från t.ex. program- och branschråd, landsting och kommuner. Hela lärarprogrammet har granskats en andra gång med en tidigare utvecklad metod och inom ramen för Penta Plus granskar lärosätena varandras examensarbeten. Granskning av utbildningsplaner sker i utskott och nämnder. Såväl interna som externa examensrättsprövningar har genomförts. Kollegial bedömning, peer-review, hearings med forskningsledarna, kriterier för poängsättning av prestationer liksom omvärldsanalys med avseende på relevans och aktualitet i forskning är exempel på metoder som används vid bedömning av forskningsresultat och fördelning av forskarmedel. En institution har integrerat kvalitetsmålen med övriga verksamhetsmål i verksamhetsplanen. Andra exempel på metoder för kvalitetssäkring av verksamheten är system för fördelning av lärares arbetstid på olika verksamhetsområden, kvartalsvisa uppföljningar med utgångspunkt i verksamhetsuppdraget samt enkätuppföljningar.

Högskoleverkets granskningar

En viktig del av Högskolans kvalitetsarbete initieras genom Högskoleverkets kvalitetsgranskningar, som givit impulser till utvecklingsinsatser inom ämnesavdelningarna. Under 2007 publicerades granskningar av sjuksköterskeprogrammet, specialistsjuksköterskeprogrammet samt ämnet filmvetenskap. För sjuksköterskeprogrammet resulterade granskningen i ett antal rekommendationer, som innebar att bättre integrera forskning och ett vetenskapligt förhållningssätt i utbildningen, att fortsätta att arbeta för en höjning av handledarkompetensen och att se över utbildningsplanerna så att medicinsk vetenskap också finns med i den verksamhetsförlagda utbildningen. Bland åtgärder kan särskilt nämnas att revision av utbildningsplaner och kursplaner pågår där forskning och vetenskapligt förhållningssätt integreras i de olika kurserna tydligare än tidigare och att forskande lärare deltar i större utsträckning i utbildningen. När det gäller handledarkompetensen finns samverkansavtal med samtliga kommuner och landstinget angående verksamhetsförlagd utbildning.Handledarutbildning är nu ett krav som uttrycks i handledarmodellen och avtalen och erbjuds av Högskolan. Många sökande finns och kommuner och landstinget kommer att underlätta för intresserade sjuksköterskor att genomgå utbildningen.

I revision av utbildningsplan och kursplaner integreras ämnena omvårdnadsvetenskap och medicinsk vetenskap i kurser innehållande verksamhetsförlagd utbildning.

Granskningen av specialistsjuksköterskeutbildningen innebar bl.a. att Högskolan rekommenderades att se över progression och kravnivå i utbildningen liksom att utveckla verksamhetsförlagd utbildning med utgångspunkt i etablerad dialog med landstingets företrädare. Högskolans handlingsplan omfattar åtgärder som revision av utbildnings- och kursplaner enligt Bologna där nivåanpassning och progression till avancerad nivå ingår samt ökat krav på kompetens hos lärare. Forskningsplattformar har t.ex. skapats tillsammans med Örebro universitet. Beträffande den verksamhetsförlagda utbildningen pågår diskussion och utveckling av kliniska examinationer. För att höja den vetenskapliga kompetensen hos specialistsjuksköterskor som är handledare till lägst magisterexamensnivå startar ett generellt magisterprogram inom vårdvetenskap hösten 2008. Dessutom finns möjlighet till magisterexamen i alla inriktningar inom specialistutbildningarna.

Högskoleverkets bedömaregrupp konstaterade att Högskolan ger en utbildning i filmvetenskap av tillfredsställande kvalitet. Positivt är att ämnet söker sig in i programmen och berikar dessa. Det finns dock några problem att övervinna vad gäller undervisningens pedagogiska upplägg, främst vad gäller möjligheten att diskutera och se film. Under höstterminen 2007 har därför på A-kursens första och sista kursmoment tid anslagits (på bekostnad av föreläsningar dock) för att öka diskussionsinslag i form av grupparbete och seminarier. Under våren 2008 kommer liknande åtgärder att genomföras på B-kursen – bl.a. i form av en samordnad övning i samarbete med filmvetenskap på Örebro universitet. Det jämställdhetsproblem som identifierades i Högskoleverkets utvärdering rörde främst könsfördelningen på vissa kurser, vissa terminer. Som redan påtalats i den självvärdering som Högskoleverket utgått från i sin utvärdering, berodde denna manliga dominans sannolikt på en för stor rekrytering bland länets redan manligt dominerade mediegymsnasier i länet. Det aktiva arbete som sker för att förändra denna situation består mest i att bredda rekryteringsbasen. Inrättandet av ett program i samarbete med litteraturvetenskap (start ht 2008) kan exempelvis ses som ett led i sådan breddande rekryteringsstrategi. En annan rekommendation gällde uppmuntran till utlandsstudier. Något formellt utbyte mellan filmvetenskap på Högskolan och utländska lärosäten finns ej. Den aktiva åtgärd som genomförs

för denna punkt är snarare nationell – då diskussioner med Uppsala universitet för samarbete på mastersnivå inom ämnena filmvetenskap och litteraturvetenskap har inletts med Uppsala universitet.

Insatser mot slutet av året för att introducera ENQA.

ENQAs (European Network for Quality Assurance in Higher Education) rapport *Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area* har studerats för att kartlägga hur Högskolans kvalitetsarbete kan komma att påverkas av de rekommendationer som förs fram i rapporten. Högskolan har redan anpassat kurser och betygssystem till intentionerna i Bolognaprocessen och ser de normer och riktlinjer som ges i rapporten som en naturlig följd. Under 2008 skall ett nytt program eller en policy för Högskolans kvalitetsarbete arbetas fram. Det är logiskt att ENQAs normer och riktlinjer ligger till grund för den nya policyn – t.ex. kommer kvalitetsarbetet att i högre grad än nu inriktas mot systematisk kvalitetssäkring inom de sju områden som presenteras i ENQAs rapport. Högskolans ledningsgrupp har även funnit det lämpligt att som förberedelse styra in 2008 års kvalitetsarbete mot dessa sju områden. En planering för detta utvecklingsarbete har initierats.

Åtterrapporing av högskolepedagogisk utbildning

Högskolan skall redovisa andelen och antalet lärare som under året genomgått högskolepedagogisk utbildning och antalet lärare som deltagit i utbildning för handledare för utbildning på forskarnivå

Pedagogisk utveckling

Det omfattande arbetet med anpassning av utbildningsplaner och examensbeskrivningar för program och kurser till följd av den s.k. Bolognaanpassningen av grundutbildningen har fortskridit under året. Stort fokus har också lagts på frågor om Bolognaprocessen och anpassningen till denna. Stöd har givits till Högskolans lärare i arbetet med kursplaneutveckling och betygssättning.

Arbetet med att ta fram en folder om pedagogisk meritportfölj har slutförts under året. Som ett resultat av samarbetet inom Penta Plus har Högskolans Pedagogiska råd vidare under 2007 tagit fram ett högskolepedagogiskt kursutbud där två kurser på avancerad nivå ingår. Pedagogiska rådet har dessutom fortsatt att följa utvecklingen av pedagogiska karriärstegar som sker vid flertalet lärosäten. Utöver detta har rådet arbetat fram en text som problematiserar och belyser hur man genom att medvetet pedagogiskt arbete kan förebygga, undvika eller försvåra plagiering.

Under 2007 har Learning Center (LC) arbetat med support och utbildningsinsatser där individers enskilda behov och kunskapsnivå varit i fokus. LC har utrett, upprättat och implementerat olika system, som kan förenkla arbetet med och höja kvaliteten i utbildningen. Genuine Text, ett system för att förebygga och upptäcka plagiering är ett exempel. Ett stort antal användare har introducerats i systemet genom en omfattande utbildningsinsats. En utredning har också genomförts om distributionskoncept för film, video- och webbföreläsningar online (streaming). Kring Högskolans utbildningsplattform, Blackboard, har LC fortsatt att arbeta med kvalitetssäkring och effektivisering.

Högskolepedagogisk utbildning

Pedagogiska rådet har fortsatt att driva den högskolepedagogiska utvecklingen på en institutionsövergripande nivå med fokus på det högskolepedagogiska kursutbudet. Under 2006 tog högskolestyrelsen vid Högskolan i Gävle beslutet om att målen för det behörighetsgivande högskolepedagogiska kursutbudet motsvarande 10 veckor som SUHF rekommenderar ska gälla även lokalt för Högskolan i Gävle. Arbetet med att anpassa befintliga högskolepedagogiska kurser så att de överensstämmer med dessa mål är nu genomfört.

Under året har totalt 59 personer genomgått eller påbörjat en eller flera högskolepedagogiska kurser vid såväl Högskolan i Gävle som vid andra lärosäten. Av dessa har 16 lärare, 12 kvinnor och 4 män, genomgått den första kursen om 7,5 hp ur det behörighetsgivande högskolepedagogiska kursutbudet vid Högskolan i Gävle och 18 lärare, 11 kvinnor och 7 män, har påbörjat den andra kursen om 9 hp ur det behörighetsgivande högskolepedagogiska kursutbudet vid Högskolan i Gävle. 3 lärare, 1 kvinna och 2 män, samt 1 forskarassistent, 1 man, har genomgått en eller flera kurser ur det behörighetsgivande kursutbudet vid Högskolan Dalarna.

Dessutom har 4 lärare, 3 män och 1 kvinna, genomgått eller påbörjat utbildning för handledare inom forskarutbildning vid olika lärosäten.

Under året har ca 300 lärare, administrativ personal och studenter genomgått kortare kurser och kurser vid Learning Center. Dessa kurser har behandlat blackboard, webbföreläsningar, webbpedagogik, Genuine Text etc.

Internationalisering

Universitet och högskolor skall bedriva ett internationaliseringsarbete i syfte att främja utbildningens kvalitet samt förståelsen för andra länder och för internationella förhållanden. Lärosätena skall utveckla sin uppföljning av internationaliseringsarbetet. Rörligheten avseende lärare och studenter, särskilt inom lärarutbildningen skall öka.

Åtterrapporering av internationaliseringsarbetet

Högskolans mål för internationaliseringsarbetet skall redovisas.

Högskolan skall också redovisa planeringen för 2008 avseende internationell rekrytering av studenter. Högskolan skall uppskatta andel och antal studenter som under 2006 och 2007 har antagits inom utbytesprogram och som s.k. free movers från länder utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-området).

Högskolan i Gävle har under året antagit en ny internationaliseringsstrategi som implementerats vid institutionerna. Intresset för internationell rekrytering av studenter har ökat och i detta syfte har ytterligare program och kurser på engelska utvecklats även på kandidatnivå. Den internationella dimensionen har stärkts genom närvaron av kinesiska studenter och därmed har internationaliseringen haft stort genomslag både inom utbildningarna och inom Högskolan i stort.

Mål

De övergripande målen är att Högskolan skall främja internationaliseringen genom att bedriva en internationell verksamhet av hög kvalitet, där kunskapsutbyte med andra länder leder till att internationaliseringen ökar och kännetecknar all verksamhet. Högskolan skall i detta arbete sträva efter att vara en attraktiv samarbetspartner och därmed vara ett efterfrågat lärosäte för studenter, lärare och forskare från andra länder. Ett globalt synsätt bör prägla detta arbete.

Vidare gäller att grundutbildningen skall ge Högskolans studenter den kompetens som en internationaliserad arbetsmarknad kräver. Studenterna skall också få en ökad förståelse för och insikt i andra länders kultur, utveckling och aktuella förhållanden. I kvalitetsbedömningen av grundutbildningen ska strävan efter ökad internationalisering utgöra en viktig aspekt.

Forskningens internationella prägel skall stärkas och bidra till disciplinutveckling och hög kvalitet i Högskolans verksamhet.

Den internationella rörligheten skall öka och den internationella dimensionen inom utbildning och forskning stärkas.

I internationaliseringsstrategin anges att högskolans studenter skall förberedas för att framgångsrikt leva och verka i en internationell och multikulturell värld. Utbildningen skall ge fördjupad förståelse för andra länders kulturer och för de globala sammanhangen i relation till kunskapsområdet. Strategin anger åtgärder för främjandet av förståelsen för andra länder och internationella förhållanden, för att andelen studenter som deltar i studentutbyte skall öka, för att andelen lärare som deltar i lärarutbyte skall öka, för hur den internationella dimensionen i forskningen skall stärkas samt för hur intresset för internationella och globala frågor stimuleras.

Internationell rekrytering

Högskolans avtalsmodell för rekrytering av studenter från Kina har vidareutvecklats under 2007. Inom ramen för samarbetsavtal med lärosäten i Kina tog Högskolan hösten 2007 emot 134 studenter på både kandidat- och magisternivå inom tekniska områden. Samarbetet omfattar även studenter som nu går sista året av kandidatprogrammet i företagsekonomi. Den senare studentgruppen ingår i ett bredare samarbete med Zhuhai College (vid Jilin University) och staden Zhuhai i Shandongprovinsen i Kina. Högskolan och Gävle kommun samverkar inom detta samarbete

Med denna modell som utgångspunkt för studentrekrytering har Högskolan gjort värdefulla erfarenheter. Arbetet har dock varit mycket resurskrävande både under planeringsfasen och i genomförandet där behov av stöd till de inkommande studenterna särskilt bör nämnas. För att säkerställa kvaliteten genomfördes arbetet inom ramen för ett projekt.

Under förutsättning att finansieringen av projektet säkras planerar Högskolan att hösten 2008 ta emot ytterligare studenter från Kina. Antalet beräknas bli drygt 150. Förberedelser för denna rekrytering startade hösten 2007. Högskolan har inför det arbetet inlett samarbete med ytterligare ett lärosäte, China Womens University i Beijing.

Planeringen inför hösten 2008 gäller fortsatt rekrytering från Kina till fyra program på kandidat- respektive magisternivå inom tekniska områden samt till andra och sista året av kandidatprogrammet i ekonomi. Även andra ämnesområden har anslutit sig till Kina-modellen. Inom datavetenskap erbjuds möjlighet att läsa andra och sista året av ett kandidatprogram. Inom socialt arbete har ett internationellt kandidatprogram, Social Work, Specialisation International Social Work, utvecklats. Detta program rekryterar även studenter från Ryssland inom ramen för samarbetsavtal.

Om studieavgifter kommer att införas kan denna strategi komma att anpassas och prövas även vid rekrytering av avgiftsbetalande studenter.

Under 2007 påbörjades planering inför utveckling av ett internationellt kandidatprogram i ekonomi som beräknas starta våren 2009.

Studenter från andra länder

Högskolan redovisar internt de utländska studenterna i tre kategorier; utbytesstudenter, avtalsstudenter samt free movers. Med avtalsstudenter avses studenter från Kina och eventuellt från andra länder som Högskolan har samarbetsavtal med. Nedan redovisas antagna studenter höstterminen respektive år.

Utländska studenter	2006	2007
Antagna totalt (hösttermin)	188	281
Utbytesstudenter totalt	131	128
Därav utanför EES	23	13
Avtalsstudenter Kina	42	134
Free movers totalt	15	19
Därav utanför EES	15	16
Summa avtalsstudenter och free movers	57	153

Anledningen till ökningen av det totala antalet utländska studenter är att Högskolan hösten 2007 tog emot ett större antal avtalsstudenter från Kina. Det totala antalet utbytesstudenter har hållit sig på samma nivå även om utbytesstudenterna från länder utanför EES jämfört med 2006 var färre 2007. Antalet ”äkta” free movers har hållit sig på samma nivå.

Jämställdhet

Universitetens och högskolornas jämställdhetsarbete skall få ökat genomslag i verksamheten. Könsfördelningen inom olika områden och på olika nivåer beträffande såväl studenter som personal skall vara jämn. Genusperspektiv skall få ett ökat genomslag i utbildningen.

Återrapportering av jämställdhetsarbetet

Av årsredovisningen skall framgå vilka åtgärder som vidtagits för att få en jämnare könsfördelning och utfallet kommenteras beträffande

- utbildningar med ojämn könsfördelning, såsom lärar- och vårdutbildningar och tekniska utbildningar
- områden i utbildning på forskarnivå med ojämn könsfördelning
- rekrytering och befordran av lärar, och
- rekrytering av dekaner, prefekter, studierektorer.

Högskolan skall redovisa vilka kort- och långsiktiga resultat som jämställdhetsarbetet lett till.

Redovisningen skall även avse vilka åtgärder som vidtagits för att genusperspektiv i större utsträckning skall beaktas i lärosätets utbildningar.

Insatserna för att få en jämnare könsfördelning i utbildningarna består av flera olika aktiviteter inom Högskolan men också i samarbete med det omgivande samhället.

Högskolan har sedan hösten 2000 bedrivit projektet QNOT (kvinnor inom naturvetenskap- och teknik) för de kvinnor som går på någon av våra ingenjörsutbildningar. Sedan hösten 2006 bedrivs även projektet KIVO (killar i vård och omvårdnad) för de män som går sjuksköterska – och sociala omsorgsutbildningarna/socionomprogrammet. Projekten består av tre delar i form av nätverksaktiviteter, personlig utveckling samt mentorprogram.

Syftet med projekten är:

- att ge studenter av underrepresenterat kön en möjlighet att få ett nätverk av verksamma i yrkeslivet.
- att skapa gemenskap inom utbildningsgrupperna för att därmed säkerställa ett minskat antal avhopp.
- att skapa verksamhet för att underlätta kopplingen mellan studier och yrkesliv.
- att ge studenter verktyg för personlig utveckling och framtida nätverk.

Vad projekt QNOT har inneburit avseende andelen kvinnor redovisas i tabellen nedan.

	2005	2006	2007
Antagna studenter NT	90	79	74
Därav kvinnor	22	18	26
Relativ andel (%)	24,4	22,8	35,1

Under 2007 har det skett en påtaglig ökning av antalet kvinnliga studenter inom NT-området samtidigt som totala antalet registrerade minskat.

Vid Naturvetenskapsavdelningen sattes ämnesvisa mål för jämställdhetsarbetet läsåret 06/07. Detta gjordes inom grupperna Biologi, Kemi samt Idrott och hälsa. Under hösten 2007 har arbetet i ämnesgrupperna följts upp. Många åtgärder har genomförts medan några kvarstår att göra.

Högskolan har sedan 1994 haft ett jämställdhetsråd med representanter från alla institutioner samt förvaltningen. Rådets huvuduppgift är att verka för opinionsbildning och kunskapsspridning och för arbetet finns en samordnare. Utifrån författningar och regleringsbrev har Högskolan en jämställdhetspolicy, en jämställdhetsplan, en plan för likabehandling samt en åtgärdsplan mot trakasserier på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning och funktionshinder.

Under 2007 har organisationen av arbetet med jämställdhet och likabehandling setts över och från och med årsskiftet 2007/2008 gäller en ny organisation.

För att säkerställa att genusperspektiv beaktas i utbildningen har alla erbjudits "Genus för Högskolelärare". Kursen ger en allmänorientering om genusvetenskapens grunder och utgångspunkter för reflektion över lärarrollen. Avsikten är att ge en startpunkt för tillämpningar i undervisningen inom olika

discipliner. Förutom detta så finns även i Högskolans kursutbud ”Genusvetenskap A 20 poäng”. Under 2007 fick Högskolan 100.000 kr från genusforskarskolan för att ”stärka och synliggöra genusvetenskapen på HiG”

aktiviteter som hittills skett är ”Högre seminarium för genusforskare” en gång per månad samt genomförandet av ett ”Genussymposium” under hösten 2007.

Reell kompetens

Högskolan skall redovisa hur bestämmelserna i högskoleförordningen (1993:100) om s.k. reell kompetens tillämpats.

Under 2007 begärde totalt 192 personer att få sin reella kompetens bedömd i samband med antagning till kurser och program som startades vid vår- och höstterminerna. Antalet bedömningsärenden är högre eftersom en persons ansökan kan innebära flera bedömningar.

Högskolans bedömning av reell kompetens görs i samråd med programansvarig och/eller ämneskunnig person vid Högskolan samt med studierektor vid gymnasieskola och yrkeskunniga personer vid branschorganisationer.

Av de 192 sökande var 74 personer behöriga för den aktuella utbildningen utan ytterligare bedömning. 37 personer blev bedömda som behöriga på grund av sin reella kompetens, medan 43 personer fick avlag efter

bedömningen. I återstående ärenden (38 st) hade de sökande inte lämnat kompletta handlingar för bedömning. Intyg och/eller motivering saknades i ansökan.

Till lärarprogrammet LP90 med inriktning yrkes- och ämneslärare ansökte 12 personer om att bli bedömda utifrån reell kompetens. 2 av dessa sökande bedömdes som behöriga.

Sjuksköterskeprogrammet och Ekonomiprogrammet var under 2007 de mest frekventa programmen i samband med bedömning av reell kompetens. Beträffande kurser så var det främst gymnasiekurserna Matematik B och C, Svenska B, Engelska B samt Naturkunskap A och B som var mest förekommande.

Studievägledning i lärarutbildningen

Dimensioneringen av lärarutbildningen skall svara mot studenternas val och även mot arbetsmarknadens behov. Åtgärder för att vägleda studenterna i detta val skall redovisas.

Åtgärder för vägledning av lärarstuderande.

En stark styrning och vägledning för lärarstuderande ger dimensioneringen av olika inriktningar inom lärarutbildning.

Högskolans utvecklade samarbete med regionens kommuner, som finns representerade i nämnd och beredningar, ger en tydlig bild av det rekryteringsbehov som finns lokalt. Kommunerna har under hösten 2007 arbetat med att ta fram lokala prognoser med 5 och 10 års horisont. Högskoleverkets prognoser kompletteras genom ett omfattande samarbete inom lärarutbildningskonventet, vilket tillsammans med den lokala kunskapen möjliggör en dimensionering av olika inriktningar inom

lärarutbildningen. Sålunda har inriktningar mot religion, historia och samhällsorientering minskat sitt intag med 30%. Tre inriktningar har lagts ned efter partnerkommunernas påpekande om det bristande tjänsteunderlaget.

En informationsdag har genomförts där lärarstuderande fått direktkontakt på Högskolan med regionens kommuner och där deras behov av lärare presenterats.

Flera lärarstuderande än tidigare har under hösten 2007 valt att ändra sin inriktning redan under den inledande terminen med allmänt utbildningsområde. Lärarstuderande mot grundskolans senare år väljer sin andra inriktning under utbildningens gång och kan därvid anpassa sig till regionala och nationella behov.

Läraryttingskansliets personal samarbetar med studievägledarna för att finna vägar för de studerande som flyttar från andra studieorter eller vill komplettera äldre utbildningar. Läraryttingsnämnden har vidare fattat beslut om generella regler för tillgodoräknande i

syfte att underlätta studenternas val av studieinriktning.

Läraryttingsningens hemsida (<http://www.hig.se/ufk/lun/lararutbildning.html>) ger all information om läraryttingsning och är lättåtkomlig från Högskolans portalhemsida.

Samverkan inom läraryttingsning

Högskolan samverkar inom läraryttingsningens område med regionens skolväsende för att bl a främja utvecklingen av läraryttingsning och kompetensutveckling av lärare. Antalet och inriktningen av samverkansprojekt och samverkansaktiviteter skall redovisas.

Högskolan och kommunerna i regionen samverkar i ett regionalt pedagogiskt utvecklingscentrum kallat PUX. Syftet är att främja utveckling av läraryttingsning och kompetensutveckling av lärare. Verksamheten planeras och utvärderas i PUX:s samverkansråd och redovisas i en verksamhetsberättelse. En översikt av 2007 års verksamhet ges nedan.

Fortsatt implementering av läraryttingsning och partnerskapet

Ett reviderat avtal avseende samarbete inom läraryttingsningens långa program har träffats mellan PUX-regionens tolv kommuner och Högskolan. Avtalet är resultatet av det alltmär utvecklade samarbetet. En konferens, Skolans/förskolans roll i läraryttingsning, har hållits med regionens skolledare, lokala samordnare och fackliga kommunombud. Där presenterades det forsknings- och utvecklingsarbete, som pågår i samverkan högskola-förskola/skola. Kvalitetsbeskrivningar av kommunernas ansvarsdel i läraryttingsning (VFU) har utarbetats enligt gemensamt utformade kvalitetskriterier. Högskolans ansvar för nätverksskapande aktiviteter mellan läraryttingsning i förskolor/skolor och på Högskolan har utretts.

Gemensamma utvecklingsområden med koppling till forskning

Temagrupper, där lärare på Högskolan och lärare i kommuner ingår, har fortsatt att utvecklas. Dessa pågående grupper är "Learning Study i matematik", "Matematisk och naturvetenskaplig begreppsbyggnad hos barn och ungdomar i förskola/skola", "Läs- och skrivprocessen", "IKT i läraryttingsning", "Genusperspektiv i skola och högre utbildning", "Kommunnätverket Induction III", "Den lokala kulturens påverkan på pojkaras studieval och motivation" samt "Fysisk aktivitet i undervisning".

Inventering av officiella skolutvecklingsområden inom kommunerna har gjorts för koppling till examensarbeten. Sammanlagt nio examensarbeten, som utgör delstudier inom de två temaområdena "Fysisk aktivitet i undervisning" och "Genusperspektiv i skola och högre utbildning", har skrivits.

Kompetensutveckling

En regional konferens i teknikdidaktik, Tekniken i skolan, har hållits liksom en dag för kompetensutveckling inom IKT, SVIT07. Gemensamma riktlinjer för inventering av regionens behov av förskollärare/lärare och deras kompetensutveckling 2012 och 2017 har utarbetats.

Skolverket har erbjudits kurser inom det s.k. Läraryttinget, vilket resulterade i köp av två kurser.

Lärare vid Högskolans läraryttingsning har deltagit i en orientering angående förskole- och skolverksamheten i Söderhamn. Högskolan har genomfört utbildning för lokala läraryttingsningare. Den första gemensamma delen, som gått under hösten, förlades till Bollnäs, Gävle, Hudiksvall och Söderhamn.

En kommunal magistrand utbildas i temagruppen "Learning study i matematik" och fyra stycken inom "Pojkaras bristande studiekompetens".

Samverkan och erfarenhetsutbyte

Samarbetet med Myndigheten för skolutveckling har fullföljts vad gäller "LekaSpråkaLära" och en processledarutbildning. Samarbetet inom matematiken fortsätter under 2008.

Ett nytt samarbete har påbörjats vad gäller kompetensutveckling i mobbnings. Fem gemensamt ordnade arrangemang för skolpersonal ägde rum under vecka 44. Följande presentationer inför samverkansrådet har gjorts: "Verksamhetsförlagd utbildning för läraryttingsning"

i Bollnäs”, ”Drivkraft Söderhamn” samt ”NT-spåret” och ”Science Center”. Ett nätverk med regionens utvecklingsledare/ kvalitetsledare har fortsatt att träffas för erfarenhetsutbyte.

Sex kombinationsanställningar (adjungerade adjunkter) fanns vid årets slut vid Högskolan, fem vid institution för pedagogik, didaktik och psykologi, en vid institutionen för matematik, natur- och datavetenskap.

NT-spåret

NT-spåret syftar till att stimulera intresset för naturvetenskap och teknik. Arbetet drivs av representanter för institutionerna för naturvetenskap respektive teknik i samarbete med Vasaskolan i Gävle. Inom NT-spåret har ett flertal aktiviteter genomförts under året bl.a.inom ramen för det s.k. NT-året 07/08. Inom detta medverkar bl a Konstcentrum i Gävle, som genomfört 25 visningar med tonvikt på barn och ungdomar av en teknikutställning. Samarbete om seminarier har genomförts med SAGA-projektet Jämställt studieval och med Länsmuseet. Åtta gymnasieungdomar har engagerats för att ha

experimentverksätäder på biblioteken i Sandviken och Gävle. Samverkan sker även med Drivkraft Söderhamn. Under året har ca 500 personer besökt Science center Upptäckarland, en utställning med experiment inom fysik, kemi och teknik

Exempel på andra aktiviteter:

- Fyra nummer nyhetsbrev som publicerats på webben.
- Kurser i betyg och bedömning, validering samt test och testkonstruktion samt utprovning av prov och test i samarbete med Gävle, Sandviken och CML vid Högskolan, vilket resulterat i två skrifter, som dels tryckts dels webbpublicerats.
<http://www.creativemedialab.se/validering.php>
- Samverkan med Region Gävleborg i SVIT07 och Skolledarforum.
- Kurs i ”Didaktik: Entreprenörskap i skolan 5 p (7,5 hp) med 129 deltagande lärare i Söderhamn.
- 50-talet lärare har under året fått hjälp och stöd med karriärplanering.

Uppdragsutbildning

Högskolan skall erbjuda uppdragsutbildning. De totala intäkterna av all uppdragsutbildning, såväl poänggivande som icke poänggivande utbildning, och antalet helårsstudenter i poänggivande uppdragsutbildning skall redovisas.

Högskolan har under året erbjudit uppdragsutbildning. Omfattningen av den poänggivande uppdragsutbildningen framgår av tabellen nedan.

Helårsstudenter per utbildningsområde i poänggivande uppdragsutbildning

Utbildningsområde	2005	2006	2007
Humaniora	0	0	0
Juridik	0	0	0
Medicin	5	8	10
Und	4	28	19
Nat.vet	1	0	14
Sam.vet	17	10	8
Teknik	8	4	3
Vård	24	25	17
Övrigt	0	0	0
Summa	59	75	71

Volymen uppdragsutbildning är låg. Efter en påtaglig ökning mellan åren 2005 och 2006 har det på nytt skett en mindre minskning. Minskningen är större inom främst undervisning och vårdvetenskap, vilket dock vägs upp av en större ökning inom naturvetenskap.

De samlade intäkterna av uppdrag inom grundutbildning uppgick under året till 5 997 tkr. Ingen icke poänggivande uppdragsutbildning har registrerats under 2007.

För en redogörelse över Högskolans åtgärder för att öka uppdragsutbildningen hänvisas till avsnittet Uppdragsutbildning-kompetensförsörjning under rubriken Samverkan med omgivande samhälle.

Matematiksatsningen

Högskolan har under 2007 erhållit 340 tkr att användas för att stödja nybörjare i matematik för att minska klyftan mellan de kunskaper i matematik som nybörjare har och ingångsnivån för undervisning i matematik på högskolan.

I årsredovisningen skall redovisas de insatser som gjorts och de resultat som uppnåtts.

Det särskilda anslaget för matematiksatsningen har disponerats av avdelningen för matematik och statistik inom Institutionen för matematik, natur- och datavetenskap. Avdelningen har använt medlen på följande sätt:

a) Öka antalet schemalagda lektioner på alla förberedande kurser i matematik som skulle ges på campus ("förtätning" av undervisningen på dessa kurser).

Detta har inneburit

- Föreberedande kurs i matematik för högskolestudier A 5 p, (sommarkurs)
- Grundkurs i matematik 5 p, i samarbetet med SU, (också som sommarkurs)
- Preparandkurs i matematik 1 p, (erbjuds som en snabb repetitionskurs till nya studenter på några utvalda program)
- Propedeutisk kurs i matematik 2 p, som erbjuds till nya studenter på alla ingenjörsprogram samt alla lärarprogram som har matematik som en av inriktningarna.

Antalet schemalagda undervisningslektioner på dessa kurser har ökat utan att kursinnehållet ändrats. På detta sätt har den negativa effekten, på denna typ av kurser, orsakade av otillräckliga undervisningsresurser motverkats, vilket ofta leder till minskat intresse hos studenter och därmed studentbortfall. Erfarenheten hittills (2006 och 2007) visar att allt större andel nybörjarestudenter väljer att registrera sig på dessa kurser och också slutför dem.

b) Aktivt delta i aktiviteter på riksnivå angående överbrygningskurser i matematik mellan gymnasie- och högskolestudier, bl.a. genom deltagande i rikstäckande konferensen som behandlar dessa frågor.

c) I samarbete med gymnasieskolor i regionen har avdelningen bildat en samverkansgrupp bestående av representanter för gymnasielärare i matematik samt representanter från avdelningen för matematik och statistik. Fem samverkansträffar har genomförts under året.

Grundutbildning – intäkter och kostnader

Den totala kostnaden för grundutbildning uppgår till 381,4 Mkr för 2007. Intäkterna uppgår till 372,5 Mkr. Grundutbildningen redovisar ett totalt underskott på 8,9 Mkr.

Högskolan producerar reguljär grundutbildning motsvarande 348,9 Mkr, varav 3 Mkr redovisas som bidrag för kvalitetshöjande åtgärder. Grundutbildningsanslagets takbelopp underskrids med 40,8 Mkr. Ett ackumulerat anslagssparande på 56,0 Mkr kan därmed utnyttjas kommande år. Det samlade utfallet inom anslagsfinansierad grundutbildning ligger lägre än i budget, men i nivå med prognostiserade värden. Huvudförklaringen till att den budgeterade volymen inte uppnåtts är att antagningen till höstterminen var svagare än planerat. Det ekonomiska utfallet avseende grundutbildningsintäkter påverkas också negativt av en lägre prestationsgrad.

Högskolan har ett fortsatt stort antal nätuniversitetskurser. Inom ramen för nätuniversitetet har Högskolan i Gävle producerat 941 helårsstudenter, vilket motsvarar 16% av

den totala anslagsfinansierade grundutbildningsvolymen.

Anslagsfinansierad grundutbildning

Den anslagsfinansierade utbildningen innefattar reguljär grundutbildning och kurser inom nätuniversitetet. Antalet helårsstudenter uppgår till 5 861 under 2007. Motsvarande uppgift för 2006 var 6 050. Antalet helårsstudenter inom anslagsfinansierad grundutbildning minskar med 3%. Kostnaden per helårsstudent uppgår till 62,3 tkr, vilket är en ökning med 3%. En förklaring till kostnadshöjningen/student är att andelen HSJ-klassad utbildning har minskat.

Uppdragsverksamhet

Uppdragsverksamheten inom grundutbildningen redovisar 6,0 Mkr i intäkter. Intäkterna är oförändrade jämfört med 2006. Marknaden för uppdragsutbildning var mycket svag under budgetåret. Två av högskolans institutioner producerar 75% av antalet helårsstudenter inom den genomförda uppdragsutbildningen.

GRUNDUTBILDNING

Finansiering (tkr)

	2005		2006		2007	
Anslag	334 567	94%	359 122	94%	345 886	93%
Avgifter/övr.ersättn.	17 238	5%	12 618	3%	12 564	3%
Bidrag	4 724	1%	10 102	3%	10 460	3%
Finansiella intäkter	1 403	0%	1 647	0%	3 596	1%
Summa	357 932	100%	383 489	100%	372 506	100%

Grundutbildning – Kostnadslag (tkr)

	2005		2006		2007	
Personal	248 882	68%	258 950	68%	263 791	69%
Lokaler	60 572	17%	64 614	17%	64 253	17%
Övrig drift	40 930	11%	43 104	12%	41 006	11%
Avskrivningar	14 050	4%	12 589	3%	11 047	3%
Finansiella kostnader	655	0%	702	0%	1 331	0%
Summa	365 089	100%	379 959	100%	381 428	100%

Anslagsfinansierad grundutbildning – kostnad per helårsstudent

	2005	2006	2007
Antal helårsstudenter	6 126	6 050	5 861
Kostnad (tkr)	348 356	366 436	365 163
Kostnad per helårsstudent (tkr)	56,9	60,6	62,3

FORSKNING OCH FORSKARUTBILDNING

Kvalitet i verksamheten

Verksamheten vid universitet och högskolor skall hålla hög och jämn internationell konkurrenskraftig kvalitet.

För kvalitetsarbetet gäller som mål att kvaliteten och den internationella konkurrenskraften i utbildning på forskarnivå, forskning och konstnärligt utvecklingsarbete skall säkras och utvecklas. Kvalitetsarbetet skall i största möjliga utsträckning bygga på av lärosätet uppsatta och uppföljningsbara mål.

Utvecklingen av den pedagogiska kompetensen vid lärosätet skall stödjas. Särskilt skall en ökning ske av andelen lärare med högskolepedagogisk utbildning. Likaså skall andelen lärare som har genomgått utbildning för handledare för utbildning på forskarnivå öka.

Åtterrapporing av kvalitetsarbete

Högskolan skall redovisa vilka insatser som prioriterats högst i kvalitetsarbetet och hur dessa insatser bidrar till att höja kvaliteten.

Högskolan skall redovisa andelen och antalet lärare som under året genomgått högskolepedagogisk utbildning och antalet lärare som deltagit i utbildning för handledare för utbildning på forskarnivå.

Åtterrapporing sker samlat under rubriken *Kvalitet i verksamheten* ovan (sid 9).

Åtterrapporing av vetenskaplig publicering

Högskolan skall redovisa sin publicering i internationellt erkända tidskrifter eller andra publiceringsformer med s.k. referee-system. Redovisningen skall göras per vetenskapsområde med jämförelsedata för åren under perioden 2004–2007. Redovisningen skall kompletteras med analyser, kommentarer och åtgärder med anledning av utvecklingen jämfört med den redovisning som rapporterades till regeringen i årsredovisningen för 2003.

I Årsredovisningen 2003 redovisades publikationer enligt följande.

”Forskarna vid HiG har sedan ett decennium tillbaka tillgång till flera interna publikationsföretag, FoU-Rapport (ISSN), Working Paper (ISSN) samt - sedan hösten 2003 – Gefle University Press (ISBN). De båda förstnämnda serierna annonseras även via webben. Därtill utges vid vissa institutioner skriftserier med snävare ämnesanknytning. Att dessa fora tillhandahålles betyder bl.a. att forskningsresultat – även från C- och D-uppsatser – kan bekantgöras för en bredare allmänhet och att publicering upplevs som något positivt och utmanande för den enskilde. Den granskning som i t.ex. seminarieform föregår en publicering i Working Paper har en kvalitetshöjande effekt på verksamheter inom utbildning och forskarutbildning.

De internationella publiceringsvarianterna är givetvis flera; gemensamt är att publicering efter referee-förfarande skall eftersträvas; sådan publicering får tillgodoräknas vid ansökan om interna medel för forskning/forskarutbildning. Över de senaste åren (2000 – 2003) har publiceringsfrekvensen varit ojämn – huvudförklaringen därtill är att publicering i vissa internationella tidskrifter är så prestigefylld att kön kan bli årslång.

År 2000 publicerade forskare vid HiG 9 monografier (inkl. dissertationer), ca. 35 artiklar efter referee-förfarande, ca. 35 övriga artiklar, 10 Working Papers, 16 FoU Rapport samt ett antal konferensbidrag. Publikationerna var relativt jämnt fördelade mellan vetenskapsområdena, även om viss övervikt för publikationer inom vetenskapsområde Teknik övervägde.

År 2001 publicerade forskare vid HiG 3 monografier, ca. 15 artiklar efter referee-förfarande, ca. 20 övriga artiklar, 2 Working Papers, 4 FoU-Rapport samt ett antal invited papers (6). Även under detta år var publikationerna relativt jämnt fördelade mellan vetenskapsområdena, även om viss övervikt för publikationer inom vetenskapsområde Teknik övervägde.

År 2002 publicerade forskare vid HiG 8 monografier, 22 artiklar efter referee-förfarande, ett 20-tal övriga artiklar, 4 Working Paper och 5 FoU Rapport utkom med forskare vid HiG som författare. Dessutom deltog 3 forskare med kapitel i sammanfattande bokverk; vid Institutionen för humaniora och samhällsvetenskap utgavs 2 nummer i den interna skriftserien.

År 2003 publicerade forskare vid HiG (inkl. BSC/CBF) 10 monografier (inkl. dissertationer), ett 25-tal artiklar efter referee-förfarande samt ett tiotal övriga artiklar.”

Tabell 1 Samtliga publikationer, samtliga språk, samtliga forskningsämnen 2004–2007

	2004	2005	2006	2007	Totalt
Totalt	246	243	246	230	965
Institutionen för humaniora och samhällsvetenskap (HS)	48	42	40	41	171
Institutionen för matematik, natur- och datavetenskap (N)	30	27	33	17	107
Institutionen för pedagogik, didaktik och psykologi (P)	13	16	28	21	78
Institutionen för ekonomi (E)	20	15	21	14	70
Institutionen för teknik och byggd miljö (TB)	72	89	82	85	328
Institutionen för vårdvetenskap och sociologi (V)	7	14	17	20	58
GIS-institutet		4	2	5	11
Belastningsskadecentrum (BSC)	60	44			104
Centrum för belastningsskadeforskning (CBF)		1	32	41	74

Totala antalet publikationer per vetenskapsområde 2004 – 2007 uppgick till 555 inom humaniora-samhällsvetenskap (inklusive samtliga 178 publikationer från BSC/CBF) respektive 446 för vetenskapområdena naturvetenskap och teknik.

Det redovisade siffermaterialet avseende alla slags publikationer ger vid handen att en väsentlig volymökning skett under de fyra åren 2004 – 2007 i jämförelse med de tidigare redovisade fyra åren (ÅR 2003). För den förra perioden redovisades sammanlagt 30 monografier (huvudsakligen dissertationer), ca. 100 referee-granskade artiklar samt ytterligare ett antal ”övriga artiklar” (ca. 85; kan inkludera populärvetenskapliga artiklar). Antalet konferensbidrag under nämnda period uppgick till knappt 10, varav drygt hälften utgjordes av s.k. invited papers. En majoritet av de publicerade arbetena utgick från vetenskapsområde Teknik.

För de fyra åren 2004 – 2007 redovisas i Tabell 1 sammanlagt 965 bidrag. En tredjedel av samtliga publikationer emanerar ur Institutionen för teknik och byggd miljö. De 328 bidragen från denna institution kan sägas spegla den användarnära och tillämpade forskning som bedrivs inom institutionen. Även då redovisning sker av referee-granskade (Tabell 2) nedan är övervikten för bidrag från denna institution övervägande; antalet referee-granskade artiklar på engelska (Tabell 3) härrör likaledes till övervägande del från Institutionen för teknik och byggd miljö (187 av totalt 328 artiklar). Denna produktivitet återspeglas i inflödet av externa medel.

Av särskilt intresse är att kommentera antalet publikationer från Institutionen för humaniora och samhällsvetenskap. För föregående fyraårsperiod uppgick det totala antalet publikationer till ca. 40. För den nu redovisade fyraårsperioden uppgår det totala antalet

publikationer till 171. Rreferee-granskade uppgår till 55 medan antalet referee-granskade på engelska uppgår till 23. Förklaringen torde vara den att de vid Institutionen för humaniora och samhällsvetenskap verksamma forskarna företrädesvis publicerar sig på svenska i svenska (referee-granskade) organ. Skillnaden i publiceringskultur mellan olika vetenskapsområden, t.o.m. mellan olika discipliner inom samma vetenskapsområde går här tydligt i dagen.

Intressant i detta sammanhang är vidare att notera att publikationer från Institutionen för pedagogik, didaktik och psykologi minskar till en tredjedel mellan noteringen för samtliga publikationer till referee-granskade publikationer medan ingen nämndvärd ytterligare minskning sker i jämförelse med antalet referee-granskade publikationer på engelska (Tabell 3 nedan). Nära nog samma förhållande råder gällande publikationer från Belastningsskadecentrum/Centrum för belastningsskadeforskning; totalt 178, referee-ganskade 91 varav referee-granskade för engelska publikationer 90.

Totala antalet refereegranskade publikationer per vetenskapsområde 2004 – 2007 uppgick till 245 inom humaniora-samhällsvetenskap (inklusive samtliga 91 publikationer från BSC/CBF) respektive 231 för vetenskapområdena naturvetenskap och teknik.

Av Tabell 2 framgår, att ca. hälften av det totala antalet artiklar publicerade under åren 2004 – 2007 referee-granskats att det alldeles övervägande antalet sådana artiklar utgått från Institutionen för teknik och byggd miljö. Jämförelsen mellan vetenskapsområdena efter samma kriterium faller dock betydligt jämnare ut. Det till HiG från ALI år 2003 överförda Belastningsskadecentrum (från 2006 Centrum för belastningsskadeforskning) har svarat för ca 35 % av de återstående antalet

Tabell 2 Refereegranskade publikationer, samtliga språk, samtliga forskningsämnen 2004–2007

	2004	2005	2006	2007	Totalt
Totalt	115	117	106	118	456
Institutionen för humaniora och samhällsvetenskap	19	14	10	12	55
Institutionen för matematik, natur- och datavetenskap	9	10	10	9	38
Institutionen för pedagogik, didaktik och psykologi	4	5	5	12	26
Institutionen för ekonomi	10	7	12	10	39
Institutionen för teknik och byggd miljö	43	43	45	56	187
Institutionen för vårdvetenskap och sociologi	5	6	7	16	34
GIS-institutet		2		1	3
Belastningsskadecentrum	29	33			62
Centrum för belastningsskadeforskning			19	10	29

Tabell 3 Refereegranskade publikationer på engelska, samtliga forskningsämnen 2004–2007

	2004	2005	2006	2007	Totalt
Totalt	95	104	90	99	388
Institutionen för humaniora och samhällsvetenskap	7	7	3	6	23
Institutionen för matematik, natur- och datavetenskap	9	10	9	7	35
Institutionen för pedagogik, didaktik och psykologi	4	5	5	10	24
Institutionen för ekonomi	5	3	7	6	21
Institutionen för teknik och byggd miljö	41	42	42	53	178
Institutionen för vårdvetenskap och sociologi	4	6	7	13	30
GIS-institutet		2		1	3
Belastningsskadecentrum	29	32			61
Centrum för belastningsskadeforskning			19	10	29

Totala antalet refereegranskade engelska publikationer per vetenskapsområde 2004–2007 uppgick till 188 inom humaniora-samhällsvetenskap (inklusive samtliga 90 publikationer från BSC/CBF) respektive 216 för vetenskapsområdena naturvetenskap och teknik.

Publikationer med hemortsrätt vid Institutionen för vårdvetenskap och sociologi kan svårigen urskiljas i det material som redovisades i ÅR 2003. Fram till millennieskiftet hörde vårdutbildningarna till landstingets domän och producerade troligen en blygsam volym vetenskapliga artiklar. Sedan en bit in på 2000-talet har emellertid såväl forskning som forskarutbildning skjutit fart. Det totala antalet publikationer steg i jämn takt över åren 2004–2007 till sammanlagt 58. Referee-granskade publikationer på engelska uppgick till 30 av totalt 34 referee-granskade publikationer.

En sammanfattande kommentar till utvecklingen tar fasta på relationen mellan det totala antalet publikationer och antalet referee-granskade publikationer på engelska under åren 2004–2007. Den relativt jämna fördelningen av publikationer mellan vetenskapsområdena står sig sedan föregående rapportering (ÅR 2003).

Medan varannan publikation från TB, V, BSC/CBF referee-granskades på engelska gäller det endast var tredje från N respektive P samt var sjunde från HS. Den mest sannolika förklaringen till detta förhållande ligger däri att publikationer från de ämnen som inkluderas i de tre Institutionerna för Teknik och byggd miljö, för Vårdvetenskap och sociologi respektive för Belastningsskadeforskning i betydligt högre utsträckning än humaniora, kanske även pedagogik och didaktik, återfinns i internationella (engelskspråkiga) journals eller

som bidrag i övriga internationella referee-granskade organ. Förvånande nog återfinns inte publikationer från Institutionen för matematik, natur- och datavetenskap i denna kategori vilket borde ha varit naturligt särskilt med tanke på publikationskultur inom ämnet datavetenskap. Att endast var sjunde av de publikationer som utgår från Institutionen för humaniora-samhällsvetenskap återfinns som referee-granskad på engelska har sin helt naturliga förklaring i det förhållandet att publikationer från många discipliner inom humaniora-samhällsvetenskap i betydligt högre utsträckning än publikationer från discipliner inom områdena naturvetenskap och teknik exponeras uteslutande för svensk referee-granskning.

Den relativt jämna fördelningen av det totala antalet publikationer åren 2004–2007 mellan vetenskapsområdena torde få sin förklaring genom hänvisning till att antalet forskare inom respektive vetenskapsområde är relativt jämnt; det totala antalet professorer uppgår per 07 12 01 inom HS 14 män, 3 kvinnor, inom NT till 22 män, sammanlagt 39; antalet forskande lektorer fördelar sig relativt jämnt över vetenskapsområdena.

Under fyraårsperioden 2004–2007 publicerades för övrigt vid Högskolan totalt 37 avhandlingar för doktors-examen, 32 författade på engelska, 5 på svenska. Under samma period publicerades totalt 13 avhandlingar för licentiatexamen, varav 2 på svenska.

Övrig publicering omfattade 21 böcker på svenska och 6 på engelska, 23 rapporter på svenska och 19 på engelska samt 81 kapitel på svenska, 27 på engelska och 5 på övriga språk. Konferensbidragen utgör en betydande volym under den angivna fyraårsperioden. Antalet konferensbidrag uppgår till totalt nära 300,

270 på engelska, 25 på svenska samt 4 på övriga språk. Nästan hälften av konferensbidragen på engelska – 126 stycken – har producerats vid Institutionen för teknik och byggd miljö. Ett drygt 60-tal konferensbidrag på engelska har producerats vid Belastningsskadecentrum/Centrum för Belastningsskadeforskning respektive Institutionen för matematik, natur- och datavetenskap.

Konferensbidragen från Institutionerna för humaniora-samhällsvetenskap respektive vårdvetenskap och sociologi är författade på svenska. Inom ramen för bl.a. samverkansuppdraget med omgivande samhälle producerades även ett stort antal populärvetenskapliga artiklar under perioden (totalt ca. 280, varav 240 på engelska, 35 på svenska, och 4 övriga språk).

Rekrytering till forskarnivå

Som mål gäller att universitet och högskolor skall bredda rekryteringen till utbildningen på forskarnivå i högskolan. Utbildningen skall förbereda för en karriär såväl inom som utanför högskolan.

Av årsredovisningen skall framgå vilka åtgärder som vidtagits av lärosätet för att nå målet.

För att öka rekryteringen från underrepresenterat kön till forskarutbildning – t.ex. män till forskarutbildning inom vård- och lärarsektorerna, kvinnor till motsvarande utbildning inom tekniksektorn – har HiG ingått avtal med ”lärosäte med fakultet” eller varit med om att i samverkan med sådant lärosäte skapa forskarskolor. Med Örebro universitet har sålunda avtal slutits inom vårdsektorn, med KTH föreligger forskarskoleavtal inom telekommunikation, med Uppsala universitet förbereddes under 2007 ett lärosätesövergripande samarbetsavtal som kommer att underlätta tillträdet till forskarutbildningar även för underrepresenterat kön. En parallell härtill utgörs av de planer på etablering av en humanistisk masterutbildning inom lärarutbildningsområdet i samverkan med Uppsala universitet.

Dessa åtgärder bedöms få effekt för breddad rekrytering till forskarutbildningsnivå som HiG eftersträvar. En egen rätt för Högskolan att anta forskarstuderande och att examinera för doktors- och licentiatexamen skulle sannolikt innebära ytterligare möjligheter att bredda

rekryteringen till forskarutbildningen. Högskolan har i nyligen beslutade Forsknings- och utbildningsstrategier 2009 – 2012 tydligt uttryckt sin ambition att etablera två forskningsprofiler – *Byggd miljö* respektive *Hälsöfrämjande arbetsliv* – inom vilka examensrättigheter kommer att eftersträvas.

Under 2007 antogs nio forskarstuderande, fyra kvinnor och fem män till forskarutbildning vid andra lärosäten enligt följande.

- En kvinna i vårdevetenskap vid Örebro universitet
- En man i didaktik vid Örebro
- Två kvinnor i medicin respektive vårdvetenskap vid Uppsala universitet
- En kvinna i företagsekonomi vid Mittuniversitetet
- Tre män i telekommunikation vid KTH
- En man i energi vid Linköpings universitet

Återrapportering av forskarutbildning

Högskolan skall redovisa vilka åtgärder som vidtagits för att med bibehållen kvalitet öka effektiviteten i utbildningen på forskarnivå. En beskrivning av genomströmningen i utbildningen på forskarnivå skall göras genom en redovisning av den genomsnittliga studietiden för licentiat- respektive doktorsexamen 2006.

Av redovisningen skall även framgå antalet personer som under 2007 påbörjat utbildning på forskarnivå och av dessa antalet personer som antagits till studier för licentiatexamen. Eventuella större förändringar skall särskilt kommenteras.

Samtliga uppgifter skall redovisas fördelade på vetenskapsområde och kön.

Genomströmningstid för avläggande av högre examina bå. 2007

Tabell 4a Genomsnittlig tid för avläggande av doktorsexamen 2007

Vet.omr	Kön	Antagen år	Lic. examen	År till lic.	År till dr.	Studietakt %	År omräkn. till 80% fo.	Gn.snitt tid till disp
HS K	1993	1997		4	14	40	7,00	
T K	1992	2001		8	15	27	5,06	
T M	2002	-		-	4	100	5,00	
T M	1999	2005		6	8	40	4,00	
T M	1994	1998		4	9	40	4,50	
T M	1998	2004		6	9	40	4,50	
HS K	2002	-		-	4,6	100	5,75	
HS K	2000	-		-	7	70	6,13	
					70,6	457	41,94	5,24

Tabell 4b Genomsnittlig tid för avläggande av licentiatexamen 2007

Vet.omr	Kön	Antagen år	År till lic.	Studietakt %	Omräkn. till 80% fo.	Gn.snitt tid Lic.ex.
T	M	2005	2,3	80	2,30	
T	M	2006	1,6	80	1,60	
N	M	2000	7,5	53	4,97	
N	M	2002	5,5	40	2,75	
			16,9	253	11,62	2,90

Av Tabell 4A framgår, att genomsnittstiden för avläggande av doktorsexamen uppgår till 5.24 år omräknat till 80% av heltid för forskarutbildningsstudier. För år 2006 var motsvarande siffra 5.5 år. För avläggande av licentiatexamen uppgår genomsnittstiden till 2.9 år omräknat till 80% av heltid för forskarutbildningsstudier; för år 2006 var motsvarande siffra 3.0 år. En viss förkortning av den genomsnittliga studietiden har således inträffat i båda formerna av forskarexamen.

En av de ovan redovisade tiderna för avläggande av licentiatexamen synes orimligt lång (7.5 år). Förklaringen är att licentianden efter inledande tre år i forskarutbildning i matematik år 2004 bytte ämne och handledare för att med reducerad finansiering avlägga

licentiatexamen år 2007. Det totala belopp som beviljats av forsknings- och utbildningsnämnden för naturvetenskap och teknik (NT-nämnden) för forskarutbildning uppgår omräknat till 80% forskarutbildning till motsvarande fem helår.

Av de under 2007 avlagda åtta doktorsexamina har fyra avlagts av kvinnor, tre från humaniora-samhällsvetenskap (inkl. CBF), en från teknik. Licentiatexamen har avlagts av fyra män, två inom naturvetenskap och två inom teknik.

Av Tabell 5 framgår hur många doktorsexamina som föregåtts av licentiatexamen. Av samma tabell framgår fördelningen mellan vetenskapsområde och kön.

Tabell 5 Doktorsexamina som föregåtts av licentiatexamen

Vetenskaps- område	Antal doktors- examina som inte föregåtts av licentiat- examina		Antal doktors- examina som föregåtts av licentiatexamen		Antal licentiat- examina		Antal examina i forskar- utbildningen, omräknade enligt fotnot		
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Totalt
HS	2		1				3,0		3,0
N						2		1,0	1,0
T		1	1	3		2		3,5	3,5
									7,5

Fotnot:

1. Antal examina, utan omräkning

2. Doktorsexamen räknas som en examen, om den inte föregås av licentiatexamen.

Doktorsexamen som föregåtts av en licentiatexamen samt licentiatexam räknas som en halv examen.

Forskning – intäkter och kostnader

Forskningsintäkterna ökar med 4,6 Mkr till 100,3 Mkr. Externa intäkter ökar 1,8 Mkr, medan anslagen höjs med 2,2 Mkr. Under budgetåret uppgår kostnaderna för forskningsverksamheten till 97,4 Mkr vilket är en ökning med 5,7 Mkr jämfört med 2006.

Forskningsverksamheten redovisar ett överskott på 2,8 Mkr. Överskottet avspeglar en tidsförskjutning i användningen av dessa medel.

FORSKNING**Finansiering (tkr)**

	2005		2006		2007	
Anslag	64 505	66%	66 706	70%	68 880	69%
Avgifter/andra ersättningar	8 674	9%	5 389	6%	4 509	45
Bidrag	323 899	25%	23 179	24%	25 819	26%
Finansiella intäkter	106	0%	416	0%	1 068	1%
Summa	97 184	100%	95 690	100%	100 276	100%

Kostnadsslag (tkr)

	2005		2006		2007	
Personal	61 843	62%	57 271	62%	61 101	63%
Lokaler	8 629	9%	7 871	9%	8 162	8%
Övrig drift	28 169	28%	25 614	28%	27 382	28%
Avskrivningar	1 178	1%	866	1%	721	1%
Finansiella kostnader	50	0%	47	0%	84	0%
Summa	99 869	100%	91 669	100%	97 450	100%

KOMPETENSFÖRSÖRJNING

Med utgångspunkt i jämställdhetsmålet skall högskolan redovisa utfallet i förhållande till fastställda mål för 2005-2008 av rekrytering av personer av underrepresenterat kön bland nyrekryterade lärare inom samtliga lärarkategorier. En redogörelse skall lämnas för vidtagna eller planerade åtgärder för att nå målen. Andelen kvinnor bland akademiska ledare som prefekter och dekaner skall redovisas och kommenteras.

Som särskilt mål för högskolan gäller under fyraårsperioden 2005-2008 att högskolan vid anställning av professorer och lektorer skall sträva efter att andelen kvinnor bland anställda professorer och lektorer skall ligga inom intervallet 40-60 % eller närma sig detta intervall. I målet inkluderas befordrade professorer och gästprofessorer min inte adjungerade professorer.

Av årsredovisningen skall framgå antalet anställda professorer och lektorer uppdelat på män och kvinnor samt härav antalet nyanställda vart och ett av åren 2005, 2006 och 2007.

Här redovisas även uppgifter om de anställdas frånvaro på grund av sjukdom under verksamhetsåret (F 2000:605 7 kap. 3 §).

Redovisning av kompetensförsörjning

Utvecklingen av antalet personår (antal månadsanställda omräknat till heltidsanställning) visar en minskning med nio heltidsanställda under 2007.

	2005	2006	2007	
Kvinnor	334	333	328	51%
Män	319	314	310	49%
Totalt	653	647	638	

Högskolan har en jämn könsfördelning, 51 % kvinnor och 49 % män, dock med påtagliga variationer mellan olika yrkeskategorier. Traditionellt har vi fler kvinnor bland administrativ personal och fler män bland undervisande personal. Vi arbetar med att förändra fördelningen mellan kvinnor och män och har som yttersta målsättning att erhålla så jämn könsfördelning som möjligt inom samtliga grupper (40/60). Idag har vi bland undervisande personal fördelningen 45/55. Vid varje nyrekrytering där obalans råder anges det i annonsen att vi gärna ser sökande från det underrepresenterade könet.

Personalkategori	Antal ¹⁾	Därav kvinnor	Därav män
Prof/adj prof/gästprof	39	3	36
Lektorer	140	53	87
Adjunkter	243	134	109
Forskarass.	4	1	3
Forskare	6	1	5
Övn ass/inst.tekn	10	9	1
Bibliotekspersonal	17	15	2
Doktorand/Amanuens	20	7	13
Forskn/lab-ing	25	8	17
Adm/tekn/övriga	210	138	72
Totalt	714	369	345

1) Antal månadsanställda 2007-12-31

Lärare

Professorer

Antalet professorer, adjungerade professorer och gästprofessorer var 39. Under 2007 har två universitetslektorer befordrats till professorer (två män). 2006 befordrades tre, varav en kvinna, 2005 befordrades en man.

Högskolan har som mål att till 2016 ska andelen kvinnliga professorer öka till lägst 40%. Vid årets slut var tre av 39 professorer kvinnor.

Under 2007 rekryterades tre adjungerade professorer vilka samtliga var män. 2006 rekryterades fem

professorer varav en adjungerad, samtliga män. 2005 rekryterades ingen tillsvidareanställd professor, däremot tre gästprofessorer, samtliga män.

Lektorer, adjunkter och forskarassistenter

Antalet lektorer, adjunkter och forskarassistenter var 426. Andelen lektorer i förhållande till andelen adjunkter var 36%. Högskolan har som mål att till 2016 ska andelen lektorer i förhållande till totala antalet adjunkter och lektorer uppgå till 50%.

Under 2007 har fem adjunkter befordrats till lektorer (två kvinnor och tre män), 2006 befordrades sju adjunkter (fyra kvinnor och tre män), 2005 befordrades fem adjunkter (tre kvinnor och två män). För perioden 2005–2007 har fler kvinnor än män befordrats.

Rekryterade lärarkategorier	2005		2006		2007	
	Ant	kv män	Ant	kv män	Ant	kv män
Professor	-	-	4	-	4	-
Adj prof/ gäst prof	3	-	1	-	1	3
Lektorer	3	2	5	1	4	5
Lekt tidsbegr	17	11	13	7	6	13
Adjunkter	14	10	4	12	8	4
Adjunkt tidsbegr	28	20	8	21	11	10

Under 2007 rekryterades 15 tillsvidareanställda adjunkter av vilka tio var kvinnor och 28 tidsbegränsade, varav 20 kvinnor. Av de 12 tillsvidareanställda adjunkter som rekryterades 2006 var åtta kvinnor, tidsbegränsat anställda adjunkter var 21, varav 11 kvinnor. 2005 rekryterades 14 tillsvidareanställda adjunkter varav tio kvinnor och 28 tidsbegränsade adjunkter, varav 20 kvinnor.

2007 rekryterades fem tillsvidareanställda lektorer, varav en kvinna och 13 tidsbegränsade lektorer varav åtta var kvinnor. 2006 rekryterades fem tillsvidareanställda lektorer, varav en var kvinna. I kategorin tidsbegränsade lektorer rekryterades 13 lektorer av dessa var sju kvinnor. 2005 rekryterades tre tillsvidareanställda lektorer, varav två kvinnor och 17 tidsbegränsade lektorer, av dem var 11 kvinnor.

Antalet forskarassistenter var fyra under 2007, vilket är samma antal som under 2005 och 2006. Inga forskarassistenter rekryterades under 2005–2007.

Högskolan har som mål att till 2016 ska antalet

forskarassistenter öka till minst tio.

Högskolan i Gävle har inte anställt biträdande lektorer. Målsättningen till 2016 är att Högskolan ska pröva möjligheten till anställning som biträdande lektor med hänsyn till den takt som antalet doktorander ökar.

Antalet lärare var 422 vilket är 59% av personalstyrkan. Av lärarna var 42% disputerade.

Prefekter, proprefekter samt nämndordföranden

Högskolan hade under 2007 sex institutioner som leds av var sin institutionsstyrelse och prefekt. Vid institutionerna för ekonomi, teknik-byggd miljö, pedagogik /didaktik/psykologi, vårdvetenskap och sociologi samt humaniora och samhällsvetenskap var prefekterna män. Vid institutionen för natur- och datavetenskap var prefekten en kvinna. Föreståndare vid Centrum för belastningsskadeforskning var en kvinna.

Högskolan har två män och en kvinna som ordförande i nämnderna för utbildning och forskning med inriktning mot humaniora och samhällsvetenskap respektive naturvetenskap och teknik samt lärarutbildningsnämnden. Under hösten 2007 var ordföranden i nämnden för utbildning och forskning med inriktning mot humaniora och samhällsvetenskap en kvinna.

Två proprefekter har rekryterats under 2007, varav en kvinna.

Under 2007 har ett ledarutvecklingsprojekt för kvinnor påbörjats med syfte att öka andelen kvinnor på ledande befattningar.

Hälsa

Högskolan i Gävle arbetade under 2007 aktivt med att reducera sjukfrånvaron hos sina anställda. De finns ett nära samarbete med företagshälsovården, dels i det förebyggande arbetet (hälsoprofil, psykosociala kartläggningar, ergonomisk rådgivning) dels i rehabiliteringsarbetet. Projektet ”Tidig Rehab” avslutades under 2006 där företagshälsovården tillsammans med berörd chef tidigt under sjukskrivningsperioden aktivt stöder den sjukskrivne att snarast återgå i arbete. Detta arbets sätt har fortsatt efter projektets avslutande.

Till det förebyggande arbetet hör även olika friskvårdsaktiviteter. Friskvårdsgruppen, med representanter för de olika institutionerna/avdelningar, arbetar aktivt för att stimulera medarbetarna att öka sin vardagsmotion.

Inom ramen för det lokala samverkansavtalet arbetade vi tillsammans med de fackliga parterna och studentkåren för att förbättra arbetsmiljön.

Den totala sjukfrånvaron var 1,90% av ordinarie arbetstid under 2007, i jämförelse med 2,15% 2006.

Sjukfrånvaro uppdelad efter kön och ålder 2006*(antal sjukfrånvarotimmar i procent av ordinarie arbetstid)*

Åldersgr.	Män	Kvinnor	Totalt
-29	1,28	0,83	1,03
30-49	1,35	1,65	1,51
50-	2,32	3,67	2,99
Samtliga	1,79	2,49	2,15

Sjukfrånvaro uppdelad efter kön och ålder 2007*(antal sjukfrånvarotimmar i procent av ordinarie arbetstid)*

Åldersgr.	Män	Kvinnor	Totalt
-29	7,86	1,09	4,28
30-49	1,10	1,99	1,15
50-	1,75	3,42	2,59
Samtliga	1,61	2,17	1,90

Sjukfrånvaron var högre bland kvinnliga anställda i grupperna 30-49 år och 50 år och äldre än bland männen. Sjukfrånvaron har minskat både bland kvinnor och män jämfört med 2006.

Sjukfrånvaron under sammanhängande tid av 60 dagar eller mer (antal sjukfrånvarotimmar i procent av ordinarie arbetstid) uppgick 2006 till 0,74% för männen respektive 0,96% för kvinnorna, totalt 0,86%

Sjukfrånvaron under sammanhängande tid av 60 dagar eller mer (antal sjukfrånvarotimmar i procent av ordinarie arbetstid) uppgick 2007 till 0,85% för männen respektive 0,70% för kvinnorna, totalt 0,77%

Den ”långa sjukfrånvaron” har således minskat från 2006. Vi ser en minskning bland kvinnor och en mindre höjning bland män 2007.

Jämställdhet

Ansvar för jämställdhetsarbetet för de anställda vilar på berörd chef. Rektor och ledningsgruppen har en central roll. Personalavdelningen har en samordnande funktion för alla frågor som rör jämställdhet bland de anställda. Jämställdhetsrådet har en viktig roll vad gäller opinionsbildning och kunskapsspridning.

I samråd med de fackliga organisationerna görs årligen lönekartläggning med könsuppdelad statistik som grund. I samband med löneförhandlingarna har arbetet för att upptäcka och åtgärda osakliga löneskillnader prioriterats.

Under året har ett ledarutvecklingsprojekt för kvinnor initierats med syfte att öka antalet kvinnor på ledande befattningar. Projektet presenterades för ledningsgruppen under hösten 2007 och startar under våren 2008. 20 kvinnor kommer att delta och inriktningen är ”Ledarskap i högskolevärlden”, ”Kvinnligt ledarskap” och ”Organisation och ledning av Högskolan i Gävle”.

Högskolan deltar även i projektet ”Mentorskap i samverkan”, som är ett samarbete med Örebro universitet, Mälardalens högskola, Karlstads universitet, Högskolan i Dalarna och Högskolan i Gävle. Mentorskap i samverkan vänder sig till chefer och ledare. Syftet med mentorskap är att utveckla båda parter, såväl adept som mentor inom ledarskap. Grundidén är att erfarna personer – mentorer – utgör samtalspartner för de som har mindre erfarenhet. I samtalen får adepten nya kunskaper och insikter men även mentorn lär sig och får nya perspektiv som bidrar till att utveckla det egna ledarskapet. Mentorskapet är ett bra komplement till andra ledarutvecklingsinsatser

SAMVERKAN MED OMGIVANDE SAMHÄLLE

Av årsredovisningen skall framgå lärosätets samverkan med det omgivande samhället inom utbildning och forskning. Av redovisningen skall framgå

- vilken utveckling som skett efter redovisningen som rapporterades till regeringen för 2003,
- hur samverkan med det omgivande samhället påverkas lärosätets verksamhet,
- hur universitet och högskolor utformat sina utbildningar i samverkan med näringslivet för att tillgodose såväl studenternas efterfrågan som arbetsmarknadens behov,
- metoder för samarbete med det omgivande samhället avseende utbildning och forskning,
- hur lärosätet informerar om sin verksamhet, och
- hur lärosätets samverkansaktiviteter följs upp och utvärderas.

Universitet och högskolor bör utifrån lärosätets särskilda ansvars- och kompetensområden bidra till genomförandet av den nationella strategin för regional konkurrenskraft, entreprenörskap och sysselsättning 2007–2013 och dess prioriteringar. Av redovisningen skall kortfattat framgå på vilket sätt lärosätet bidragit till genomförandet av strategin.

Samverkan med det omgivande samhället – utveckling 2003–2007

Högskolans samverkan med omgivande samhälle sker via lärare, studenter och övrig personal. För att stimulera kontaktutbytet har Högskolan under senare år aktivt utvecklat former för samverkan med det omgivande samhället. Det har bl a tagit sig uttryck i utveckling av speciella enheter inriktade på samverkan, medverkan i projekt och centrumbildningar tillsammans med näringsliv och samhällsorganisationer samt genom utveckling av utbildning och forskning i ett nära samspel med arbetslivet.

Organisation för samverkan

Kontakttorget och Kontaktrådet

Under den senaste fyraårsperioden har samverkansfrågorna fått en allt tydligare roll i Högskolans organisation genom tillkomsten av speciella enheter, som tidigare bedrivits i projektform på Högskolan. En sådan enhet är *Kontakttorget*, vars huvuduppgift är att underlätta kontaktutbytet med det omgivande samhället. Kontakttorget var, med stöd från EU och regionen, ett projekt fram till 2005 då det blev en fast enhet vid Högskolan. Kontakttorget har idag fyra fast anställda personer med uppgift att initiera, stimulera och förmedla samverkan mellan Högskolans lärare, forskare och studenter samt närings-

liv och organisationer. Detta tar sig uttryck på många sätt. Tillsammans med lärare och forskare har utvecklats former för uppdragsutbildningen (kompetensutveckling av yrkesverksamma), den arbetslivsintegrerade utbildningen, i form av bl a NU!-utbildningar, har fått en allt större omfattning och alumni-verksamhet har etablerats. Samarbetet med Drivhuset har stärkts och omfattar bl a karriärvägledning, Venture Cup och entreprenörskap. Ett fördjupat samarbete har också skett med *ALMI Företagspartner Gävleborg* inom innovationsområdet.

Fr.o.m. den 1 augusti 2007 ingår Kontakttorget i en ny avdelning vid Högskolan – Avdelningen för Kommunikation och Samverkan. Det innebär att informations-, kommunikations- och samverkansfrågorna hanteras tillsammans och till dessa hör bl a studentrekryteringsfrågor och webbinformation.

Till Kontakttorget finns vidare knuten en kommunal kontaktverksamhet – de s.k. noderna, som har att verka lokalt för att stärka kontaktverksamheten mellan Högskolan, näringsliv och organisationer. Noderna är antingen knutna till näringslivskontor eller lärcentra. Kontakttorget utgör vidare sekretariat för *Kontaktrådet*, som fortsätter sin verksamhet på sjunde året som ett rådgivande organ till högskolestyrelse och rektor. Rådets uppgifter är framför allt att lämna synpunkter och råd när det gäller samverkan med näringsliv, kommuner och

andra organisationer och årligen dela ut en utmärkelse och ett stipendium på 50 000 kronor till den eller de lärare som utmärkt sig på samverkansområdet.

Under 2007 har Högskolan tillsammans med Region Gävleborg, näringslivsorganisationer och flertalet kommuner i länet, arbetat för att förstärka kontaktytan mellan Högskolan och regionen i syfte att ge tillväxtfrågorna ökad tyngd. Detta arbete har bl a utmynnats i en ansökan om medel via EUs strukturfonder. Ansökan fokuserar på lärares och forskares medverkan i det regionala tillväxtarbetet och samarbete i dessa frågor kommer vidare att ske med Högskolan Dalarna och Karlstads universitet. Beslut om tilldelning väntas i april 2008.

Learning Center

Learning Center, som i likhet med Kontaktorget tidigare drivits i projektform, blev 2005 en fast enhet i Högskolan. Under projektperioden var Learning Center en del i Utbildnings- och forskningskansliet, men tillhör sedan 2005 biblioteket med uppgift att hantera distansutbildning i ett helhetsperspektiv. Det innebär bl a en ökad tekniktyngd för Learning Center genom ansvar för telebildteknik och förvaltning av de tekniska system som används inom distansutbildning. Det sker ett kontinuerligt kontaktutbyte mellan Högskolan och enskilda lärcentra, ett samarbete som fördjupats och i viss mån formaliserats under senare år. Årligen sker dessutom träffar, där högskoleledningen och representanter för lärcentra i Hälsingland, Gästrikland och norra Uppland överlägger kring olika frågeställningar rörande flexibel utbildning.

Creative Media Lab (CML)

Creative Media Lab startade 1998 som ett projekt med medel från Nutek och KK-stiftelsen och senare även medel från EU Mål 2. År 2003 blev verksamheten en del av Högskolan med huvudsaklig uppgift att bedriva såväl samverkan som tillämpad forskning inom IT-området tillsammans med företag och organisationer i regionen. Den kunskap som genereras i CML sprids bl a genom projekten *CML Assessment*, *Beslutsfattande* och *IT i besöksnäringen*.

Som ett led i fortsatt utveckling av samverkan inom IT-området invigdes år 2007 den nya laborations-, utvecklings- och utbildningsmiljön *Graphix Center*. Centret är ett virtuellt laboratorium där forskare och studenter kan samarbeta med företagare och andra inom bl a datorgrafik och tredimensionell visualisering.

Samverkan inom utbildning

Högskolans utbildningar är i allt större utsträckning utformade så att studenterna vid fullgjord utbildning har fått kunskap om och erfarenheter av förhållanden inom arbetslivet och att önskemål och behov på arbetsmarknaden beaktats vid utformning av utbildningen. I den rapport som redovisades i årsredovisningen för 2003 framgick att Högskolan utvecklat många program och kurser i nära kontakt med företrädare för regionen och för arbetsmarknaden, vilket bl a renderat Högskolan en framskjuten position inom distansutbildningsområdet. Den arbetslivsintegrerade utbildningen har fortsatt utvecklats med allt fastare former och utgör numera ett förhållandevis stort inslag i utbildningsutbudet. En utveckling av program- och branschråd har också skett under perioden, vilket innebär att allt fler externa representanter är involverade i utbildningen och tillsammans med studenter och lärare kan påverka dess innehåll och utformning.

Arbetslivsintegrerad utbildning

Högskolan har under senare tid utvecklat innehåll och former för arbetslivsintegrerad utbildning. Det innebär att utbildningen på olika sätt ger studenterna en inblick i och erfarenheter av de förhållanden som de kommer att möta i sitt framtida arbetsliv och samtidigt ger företag och organisationer möjlighet att påverka utbildningens innehåll.

NU!-utbildning

I samband med årsredovisningen 2003 framgick att Högskolan utvecklat en ny utbildningsinriktning under beteckningen NU! – Näringslivsintegrerad utbildning. NU! omfattade vid den tidpunkten endast ett program – ekonomiprogrammet. Idag ingår ett tiotal program i NU!-utbildningen. NU! innebär att programstudenterna i slutet av sin utbildning genomför sina studier i nära samarbete med det lokala näringslivet, till nytta för både utbildning och företag/organisationer. För närvarande är ett 50-tal arbetsgivare kontrakterade som NU!-partners. Genom att studenterna ges möjlighet att bedriva sina studier i nära samarbete med företag och organisationer nyttiggörs samverkan både i utbildningen och i näringslivet.

NU! har erhållit ekonomiskt stöd från bl a Sparbanksstiftelsen Nya och länsstyrelsen Gävleborg. För NU! finns en referensgrupp med representanter för samtliga institutioner. Under 2007 genomfördes NU!-dagarna, ett seminarium som planeras återkomma årligen. Vidare har NU! ingått som en del i ett Penta

Plusprojekt med ekonomiskt stöd från Nutek med syfte att förstärka samverkan mellan Högskolan och företagen, speciellt de små och medelstora företagen.

Projektbaserad ingenjörutbildning

Genom ett omfattande utvecklingsarbete, bl a inspirerat av erfarenheter hämtade från universitetet i Aalborg, har ingenjörutbildningens struktur ändrats. Från hösten 2005 kunde Högskolan erbjuda tre tidigare program – Energi, Maskin och Industriell ekonomi – som inriktningar i en gemensam projektbaserad ingenjörutbildning. Senare har dessa inriktningar kompletterats med ytterligare tre – Data, Elektronik och Bygg.

Utvecklingsarbetet har bl.a. bedrivits i projektform under 2006 och 2007 under beteckningen ”Morgondagens ingenjör för Gävleborgs läns näringsliv”, som har erhållit stöd från länsstyrelsen och EU. Inom projektet har studentrekryterings- och marknadsföringsarbetet särskilt betonats.

Projektbaserad utbildning innebär att ungefär hälften av utbildningen sker i projektform i nära samarbete med företag. Studenterna arbetar i studiegrupper i permanenta grupper. Genom omfattande kontakter med företag i regionen, som bl a innefattar studiebesök och bidrag med teman för både enklare och mer omfattande projektuppgifter, har utbildningen knutits närmare företagen. Ytterligare steg i den riktningen är inrättande av branschråd för ingenjörutbildningen med bred representation från företagen, lärare och studenter.

Lokalt förlagd högskoleutbildning

Vid föregående rapportering framgick att Högskolan i samarbete med lokala och regionala intressenter etablerat vissa yrkesinriktade utbildningar i några av länets kommuner. Dessa har sedan utökats med ytterligare en utbildning, nämligen det tvååriga Trädgårdsmästareprogrammet med inriktning mot hälsa och design. Samarbete har skett med Ockelbo kommun och Wij trädgårdar och utvecklingsarbetet har haft stöd av länsstyrelsen. Större delen av utbildningen är förlagd till Wij trädgårdar i Ockelbo.

Uppdragsutbildning

– kompetensutveckling för yrkesverksamma

Kompetensutveckling av yrkesverksamma – uppdragsutbildning – har blivit ett allt viktigare inslag i Högskolans utbildningsutbud. I likhet med den situation som rådde 2003 är dock fortfarande omfattningen av uppdragsutbildning liten. I syfte att öka volymen uppdragsutbild-

ning bildades en arbetsgrupp för uppdragsutbildning 2005 med Kontakttorget som ansvarig enhet och med prorektor som ordförande. I gruppen ingår prefekter samt kontaktpersoner för uppdragsutbildningen vid respektive institution. Gruppens uppgift är att samordna och marknadsföra uppdragsutbildningen vid Högskolan, initiera erfarenhetsutbyte mellan institutionerna samt förbättra rutinerna för uppdragsutbildning..

Gruppens arbete har bl a resulterat i framtagning av informationsmaterial, företagsbesök, kontakter med företagsorganisationer, gemensamma annonseringar och deltagande i mässor. Mycket av arbetet har dock fokuserats på den interna strukturen och incitamenten för att skapa engagemang inom uppdragsutbildningen. Under 2007 har en databas utvecklats som är kopplad till Högskolans hemsida. Denna ger möjligheter för omgivande samhälle att få information om och göra ansökningar till utbildningar.

Utbildningar med praktik och anställningar i samverkan

Utbildningar med praktik

Samverkan i utbildningarna sker i allt större utsträckning genom verksamhetsförlagd utbildning (vfu), examens- och projektarbeten samt praktik. Exempel på sådana utbildningar är lärarutbildningen och sjuksköterskeutbildningen. Den senaste i raden av utbildningar, där praktik utgör ett väsentligt inslag är Socionomprogrammet som startade under 2007. Programinnehållet har i stor utsträckning utformats tillsammans med regionala företrädare och handledd studiepraktik är ett viktigt inslag där teoretiska kunskaper kan integreras med praktiskt arbete. Praktikplatser erbjuds inom Gävleborgs län.

Adjungerade och kliniska adjunkter

Högskolan har fortsatt att utveckla ett anställningsförfarande för lärare som innebär att läraren kan verka både inom och utanför Högskolan. Vid Institutionen för pedagogik, didaktik och psykologi har ett system med adjungerade adjunkter prövats sedan 2003. Modellen innebär att grupper av praktiskt arbetande lärare medverkar i läraryrkets kurser i syfte att stärka utbildningens yrkes- och arbetslivsanknytning. Vid Institutionen för vårdvetenskap och sociologi finns för närvarande inom sjuksköterskeutbildningen sju kliniska adjunkter, som delar sin tid mellan Högskolan och Landstinget Gävleborg, 50% vid vardera.

Samverkan inom forskning

Forskningen vid Högskolan i Gävle är huvudsakligen tillämpad. En allt större del av forskningen bedrivs inom de profilområden som vuxit fram och karakteriseras av möjlighet till tillämpning inom industri och offentlig sektor. De problemställningar som ryms inom Högskolans forskningsprofiler har ofta regional anknytning. Den företagsekonomiskt inriktade forskningen har funnit tillämpningar inom bl a trä- och fastighetsföretag. Forskningen som relaterar till vård, omsorg och lärande har sina naturliga regionala replipunkter inom landsting, respektive kommunalt skolväsende. Ett huvudtema inom den humanistiskt inriktade forskningen är regionala kulturyttringar och dessas ömsesidigt påverkande relation till samhällsutvecklingen.

En tydlig och allt vanligare form av samverkan är centrumbildningar, som finns nära den ordinarie verksamheten inom Högskolan och där forskningen går hand i hand med kommersiella intressen. Nämnas kan bl a den forskning som bedrivs inom GIS-institutet vid HiG i samverkan med Future Position X (FPX) inom GIS-området (geografiska informationssystem), Centrum för belastningsskadeforskning i samarbete med bl.a. Alfta Rehab Center m.fl. samt forskning knuten till nätverket Triple Steelix tillsammans med Sandvik och andra verkstadsföretag i regionen.

En centrumbildning vid högskolan som vuxit sig stark under senare tid är Radiomätcentrum i Gävle. På kort tid har upparbetats ett långtgående samarbete med ett 15-tal företag med Ericsson i spetsen och ett forskningsinstitut, vilket bl a resulterat i en anseilig summa pengar från näringslivet. Dessutom har KK-stiftelsen samt EU och Region Gävleborg skjutit till medel. Arbetet med centrumuppbyggnaden har bl a renderat föreståndaren professor Claes Beckman årets samverkansutmärkelse på 50 000 kronor för goda och nyskapande insatser inom samverkansområdet.

En stor satsning som bör nämnas i sammanhanget och som till stora delar kommer att genomföras tillsammans med näringslivet och samhällsorganisationer är det flervetenskapliga "Fund Raisingprojektet" inom området Byggd Miljö. Projektet är beräknat att pågå till 2013 och är kostnadsberäknat till 72 Milj kronor. Starten av projektet har möjliggjorts genom att Sparbanksstiftelsen Nya går in med 12 Milj kronor. Sex forskningsområden under ledning av varsin professor utgör projektet som omfattar miljöpsykologi, ventilation, visualisering, materialteknik, energi och innovation. Det sexåriga projektet kommer att innefatta över

femtio professorer, docenter, doktorander, doktorer och laboratorieingenjörer samt ha tillgång till avancerad laboratorieutrustning.

Ambitionen med projektet är förutom att åstadkomma intressanta forskningsresultat att dessa kan ligga till grund för kommersialisering. I något fall har redan företag avknoppats men för att stimulera ytterligare företagsetableringar har professorn i innovationsteknik, Lars Bengtsson, knutits till projektet. Professuren har fötillsammans med en professur i entreprenörskap inrättats med medel från Söderhamns Sparbanksstiftelse.

Högskolan har i en rapport från november 2006 redovisat sina kommersialiseringsträvanden och medverkan i det regionala innovationsarbetet. I rapporten konstateras bl a att vid Institutionen för Teknik och byggd miljö bedrivs forskning i ett nära samspel med näringslivet inom exempelvis GIS, energi- och inneklimatteknik, materialteknik, samhällsbyggnad och industriell ekonomi. Vidare konstateras att vid Institutionen för matematik, natur- och datavetenskap bedrivs forskning och utveckling i samarbete med näringslivet inom IT-området med tillgång till ny högklassig laborationsmiljö för bl a utvecklingsprojekt inom digitala media. På innovationsområdet deltar Högskolan mycket aktivt i utvecklingsarbetet av ett innovationssystem i regionen och i teknikparksutvecklingen.

Inom Högskolans samtliga forskningsprofilområden har ett fruktbart samarbete utvecklats med regionens samhälls- och näringsliv. Högskolans forskning inom profilområden kan i och med detta stödja och stödjas av grundutbildningen. Ett exempel på detta är den framgångsrika magisterutbildning i elektronik som bedrivs i samarbete med Ericsson och för vilken ett starkt internationellt intresse visas.

Övrig samverkan

Högskolans stipendieverksamhet har tillkommit genom samverkan med företag, kommuner och organisationer och är fortsatt omfattande. Stipendiesumman uppgick 2007 totalt till 755 tkr, varav 490 tkr till studenter i grundutbildning, 75 tkr till forskarstuderande och 190 tkr till forskare. Antalet donatorer var 32 och antalet stipendier 61. Högskolan uppfattar detta som ett uttryck för ett gott samverkansklimat med det omgivande samhället.

Stipendiekommittén tog under året emot sammanlagt 261 ansökningar, en uppgång med 15 % från 2006 och fördelade totalt 655 ktr till 68 stipendiater under året. Av de utdelade stipendierna fördelades 51 % till kvinnor och 49 % till män.

Samverkan

– påverkan på verksamheten vid HiG

All samverkan påverkar i olika hänseenden forskning och utbildning vid Högskolan.

Forskningen vid Högskolan i Gävle är huvudsakligen tillämpad och karakteriseras av samverkan med den omgivande regionen och möjlighet till snar tillämpning inom industri och offentlig sektor. Stora delar av forskningens inriktning och innehåll utformas tillsammans med externa aktörer, som aktivt bidrar till att stärka Högskolans forskningsprofil. Ett exempel på detta är Radiomätcentrum i Gävle, där Ericssons aktiva medverkan spelat en avgörande roll för den fortsatta utvecklingen och för medverkan av ett 15-tal andra företag.

När det gäller utbildning har tydligt framgått av avsnitt 2.2 att samverkan med det omgivande samhället påverkat utbildningens utformning och innehåll. Företagskontakter, gästföreläsningar, hearings, lunch- och frukostmöten, praktik-, examens- och projektarbeten har alla stor betydelse när det gäller utbildningens relevans för arbetslivets behov och studenternas inblick i och kontakt med den arbetsmarknad som väntar.

Utbildningar i samverkan med arbetslivet

Detta beskrivs i avsnitt 2.2

Metoder för samarbete

Samarbetet med näringslivet och övriga samhället är omfattande och tar sig många uttryck allt från traditionellt ”nätverkande” till organiserad samverkan. Inrättade av speciella organ för samverkan är ett sätt att få ett kontinuerligt utbyte med externa aktörer och få synpunkter på verksamheten vid Högskolan. Exempel på sådana organ är som nämnts ovan Kontakttorget och CML. Andra exempel är program- och branschråd knutna till utbildningsprogrammen. Programråden består förutom av lärare och studenter även av externa företrädare. Under de senaste åren har dessa programråd kompletterats eller ersatts av branschråd. Inom exempelvis projektingenjörsutbildningen finns numera ett branschråd som företräder flera program. I rådet ingår företrädare för exempelvis energi-, dataelektronik- och byggbranschen. I jämförelse med programråden har branschråden fler externa företrädare, i regel 4-6 personer, som ger synpunkter på utbildningsinnehåll och tillhörande frågeställningar.

Ett annat viktigt organ är Kontaktrådet, som är ett rådgivande organ till högskolestyrelsen med företrädare

för näringsliv och samhälle. Rådet består av ett tiotal personer och huvudparten utgörs av externa företrädare. Rådets uppgift är bl a att följa utvecklingen av Högskolans samverkan med omgivande samhälle och lämna synpunkter och råd i fråga om utformningen av Högskolans strategier, handlingsprogram och planer för samverkan.

Ett viktigt inslag i samarbetet med externa partners är deltagande och medverkan i kompetenscentra och centrumbildningar. Högskolan är på olika sätt engagerad i utvecklingen av Future Position X (FPX) via det egna GIS-institutet, Triple Steelix och Fiber Optic Valley, nationella kompetenscentra som erhållit stöd från bl a Vinnova och Nutek. I dessa centra sker framför allt samverkan mellan Högskolans forskare och kommersiella intressen.

När det gäller metoder för samverkan i övrigt får dessa betraktas som högst konventionella och pragmatiska. Deltagande i nätverk och grupperingar av skilda slag är frekventa inslag i samverkansarbetet. Högskolan deltar i det regionala kompetensrådets arbete, i vilket bl a ingår arbetsmarknadens parter med uppgift att hantera frågor som rör arbetsmarknad och utbildning. Deltagande i företagsnätverk är också ett frekvent inslag i samverkansarbetet. Exempel på sådana är Företagsringen, FIRSAM (Företag i regional samverkan) och Hudiksvalls Företagsskola. Inom innovationsområdet har Högskolan och ALMI Företagspartner Gävleborg ett kontrakterat samarbete sedan några år tillbaka, vilket har inneburit förbättrade förutsättningar för kontakter mellan lärare-forskare och innovatörer. Vidare ger medverkan och deltagande i teknikparks- och inkubatorutbyggnaden i länet kontinuerliga och relevanta kontakter med företag och deras organisationer samt regionala och kommunala företrädare rörande frågor som rör FoU-samverkan, kommersialisering och innovationer.

Högskolans kontaktpersoner i kommunerna, s.k. noder, finns vid näringslivskontor eller lärcentra och är för närvarande 11 till antalet. Dessa utgör Högskolans förlängda arm till arbets- och samhällslivet i kommunerna och via noderna arrangeras möten, seminarier, studieresor, företagskontakter m.m. Nodfunktionen är ett verkkningsfullt verktyg vad gäller att spegla och koppla samman de behov av högre utbildning och forskning som företag och organisationer kan ge uttryck för.

Ett tillvägagångssätt som utnyttjas i allt större utsträckning inom Högskolan är hearings och lunchmöten inför start av nya utbildningsprogram och kurser. Under senare tid har detta tillämpats vad gäller Personal

och Arbetslivsprogrammet, som startar hösten 2008, kursen Sports Management, som startar våren 2008 samt i utvecklingen av ett kulturentreprenörsprogrammet. Slutligen kan nämnas den information som ges i samband med att Högskolans ledning besöker kommuner och företag i regionen. I samband med dessa kontaktutbyten ges tillfälle att diskutera rekryterings- och kompetensbehov och Högskolans möjligheter att tillgodose dessa.

Information om verksamheten

Information om utbildning och forskning sker på olika sätt och via en mångfald av informationskanaler. En viktig informationskälla är Högskolans webbsida, där information ges om aktuell utbildning, forskning och samverkan (www.hig.se). Vidare informerar Högskolan om sin verksamhet genom deltagande i mässor, seminarier, informationsmöten, öppna föreläsningar, kontakt- och exjobbsdagar, alumnverksamhet, dags- och fackpress, nyhetsbrev etc. Högskolans kunddatabas – ”marknadskontoret” – är ett effektivt verktyg att nå ut med relevant information till företag, organisationer och myndigheter. En speciell aktivitet som genomfördes hösten 2007 var ”ForskarFredag”, ett välbesökt evenemang där Högskolans forskare informerade gymnasieungdomar och allmänhet om sin forskning. Nämnas kan också Högskolans egen publiceringsverksamhet Gävle University Press.

Uppföljning och utvärdering av samverkansaktiviteter

Utvärderingar och uppföljningar av samverkansarbetet görs kontinuerligt och i olika sammanhang. Högskolans samverkansarbete i sin helhet har på uppdrag av Högskoleverket utvärderats 2003 och den utvärderingen har senare följts upp 2007. Den sistnämnda omfattade frågeställningar som rörde förhållningssätt, meritvärdering, organisation, strategier för kunskaps- och innovationsprocessen samt studenternas syn på samverkan.

Speciella utvärderingar av samverkansarbetet är relativt frekventa. Här kan nämnas den utvärdering av examensarbeten, som kontinuerligt sker bl a via exjobbspoolen. Kontakttorget, som är Högskolans speciella samverkansorganisation, startade som ett projekt, vilket i slutet av projekttiden utvärderades av EuroFutures AB. Denna utvärdering ledde bl a till att Högskolan införlivade Kontakttorget i den egna organisationen 2005. I sammanhanget kan också nämnas en självvärdering som genomförts av den projektbaserade ingenjörsutbildningen. Denna har erhållit ekonomiskt

stöd från länsstyrelsen och EU Mål 2 och en utvärdering har genomförts 2007 av utbildningens två första år.

Inom ramen för det nodsystem, d.v.s. kontaktpersoner i 11 av regionens kommuner, som lokalt bistår Högskolan i samverkansarbetet, sker kontinuerlig utvärdering och uppföljning av samverkansaktiviteter – informations- och kontakträffar, seminarier, kontaktresor etc. Samverkan inom NU!-projektet utvärderas och följs upp regelbundet och den externa medverkan i program- och branschråd ger också förutsättningar för uppföljning och utvärdering av insatser och frågor som rör utbildning.

Högskolans medverkan i det regionala utvecklingsarbetet

Högskolan i Gävle har ett väl utvecklat samarbete med kommuner, landsting och näringsliv i den omgivande regionen och deltar aktivt i tillväxtarbetet i Gävleborg. Högskolan har genom åren varit en aktiv partner i det regionala tillväxtarbetet och bl a medverkat i framtagning av regionala tillväxtavtal och -program och senast i utarbetandet av det regionala strukturfondsprogrammet för Norra Mellansverige 2007–2013. När det gäller det sistnämnda har samarbete skett med Högskolan Dalarna och Karlstads universitet. Det samarbetet har gett ett påtagligt fokus på högskolemedverkan i utvecklingsarbetet. Delmål i programmet är bl a förbättrat samspel mellan universitet/högskolor och näringsliv och ambitionen är att genomföra 50 projekt i samverkan mellan näringslivet och högskola/universitet. Projekten skall ha FoU-karaktär, påtaglig volym och långsiktighet. I det arbetet har Högskolan haft nära och kontinuerliga kontakter med de organisationer som varit ansvariga för arbetet – länsstyrelsen Gävleborg och Region Gävleborg, som från 2007 är ansvarigt för de regionala tillväxtfrågorna.

Samarbetet tar sig olika uttryck och sker på många nivåer. Nämnas kan att Högskolans rektor ingår i Tillväxtrådet, som är ledningsorganet för tillväxtarbetet, medan andra representanter för Högskolan finns i beredande organ. Samarbete sker också genom gemensamma aktiviteter. Här kan nämnas en seminarieserie som Högskolan genomfört tillsammans med Tillväxt Gävleborg under 2006 och 2007 i syfte att förbättra attityderna till entreprenörskap och företagande.

SAMARBETEN MED UNIVERSITET OCH HÖGSKOLOR

Av årsredovisningen skall framgå av styrelsen beslutade samarbeten med andra universitet och högskolor i syfte att uppnå ökad profilering och arbetsfördelning. Vidare skall framgå omfattningen av samarbetena och konsekvenserna för såväl studenter som lärare.

Högskolan i Gävle har följande samarbeten beslutade av högskoleledningen (rektor och/eller högskolestyrelsen).

Kungliga Tekniska högskolan

Högskolan har ett avtalat samarbete inom forskarskolan Byggd Miljö i Gävle sedan 1999. Avtalet tillkom i samband med att Högskolan tog över ansvaret för verksamheten vid dåvarande KTH-institutionen Byggd Miljö i Gävle. Samarbetet omfattar f.n. fem ämnen/professorer; byggnadsmaterialteknik, installationsteknik (strömningsmekanik med inriktning på ventilation), miljöpsykologi, industriell arbetsvetenskap (innovationsprocessen) och geoinformatik.

Avtalet innebär främst att berörda professorer har ställning också som professorer vid KTH, vilket innebär goda och förenklade samarbetsformer i främst forskarutbildningen, som omfattar ett tjugotal forskarstuderande. Det stärker också utvecklingen av samarbeten i grundutbildningen på grundnivå och avancerad nivå inom berörda ämnen. Avtalet ger goda möjligheter för lärarna inom dessa ämnen att bedriva samarbete och innebär också en starkt forskningsanknytning av grundutbildningen.

Uppsala universitet

Under 2007 har utarbetats ett avtal med Uppsala universitet avseende samverkan inom utbildning på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå. Avtalet undertecknades 2008-01-22 av universitetets respektive Högskolans rektorer och gäller under fem år.

Målsättningen är att genom avtalet skapa ett samarbete av ömsesidig nytta genom

- ett ökat rekryteringsunderlag till alla utbildningar,
- en ökad social breddning inom utbildningarna
- större möjligheter till breddat innehåll och fler tillämpade inslag i utbildningarna
- gemensamma seminarier
- gemensam bas för lärare, forskare och handledare
- ökade valmöjligheter för studenter på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå.

Ett särskilt samverkansorgan inrättas på ledningsnivå för att främja samarbetet. Samarbetet förväntas innebära ytterligare samarbete på avancerad nivå liksom utvecklat samarbete på grundnivå. Vidare utvecklas formerna för samverkan i forskarutbildning med ett vidgat och formaliserat inflytande för Högskolan vid antagning, planering och handledning av forskarstuderande. Avtalet innebär att lärare vid Högskolan kan utses till huvudhandledare.

Högskolan har sedan 2003 med Uppsala universitet gemensam professor i datorgrafik. Tjänstefördelningen är 80% vid HiG och 20% vid UU. Avtalet innebär goda möjligheter till samverkan i forskarutbildning och i forskningsprojekt inom datorgrafik. Avtalet innebär också god forskningsanknytning av utbildningen på grundnivå.

Örebro universitet

Avtal om samarbete inom forskarskolor i värde, vård och omsorg. Avtalen har ingåtts under 2007. Samarbetet omfattar f.n forskarstuderande i vårdvetenskap respektive socialt arbete från Högskolan.

Mittuniversitetet

Ett avtal träffades 2007 med Mittuniversitetet om samarbete inom forskning och forskarutbildning i företagsekonomi. Samarbetet har lett till inrättande av ett vetenskapligt kollegium i ämnet och forskarutbildningen omfattar inledningsvis två forskarstuderande från Högskolan.

Högskolan Dalarna

Ett samarbetsavtal mellan högskolorna om utveckling av samarbete inom grundutbildning, forskning, forskarutbildning och övrig verksamhet ingicks 2003. Samarbetet har bl.a lett till en gemensam katalog över forskarutbildningskurser.

Universiteten i Karlstad och Örebro samt högskolorna i Dalarna och Mälardalen

Samarbete inom Penta Plus i syfte att främja utveckling inom grundutbildning, forskning, forskarutbildning och övrig verksamhet. Samarbetet bedrevs som projekt sedan 2003. Ett ramavtal slöts 2005.

Samarbetet omfattade inledningsvis främst samverkan med omgivande samhälle, vilket utvecklats vidare särskilt med Högskolan Dalarna och Karlstads universitet. Dessa lärosäten verkar tillsammans med Högskolan i Gävle inom strukturfondsområdet Mål 2 Norra Mellansverige.

Penta Plus samarbetet har utvecklats till att omfatta samarbete i varierande grad inom grundutbildning, forskarutbildning och administration. I grundutbildningen sker ett samarbete med Karlstads universitet på magister-/masternivå inom ämnesdidaktik i lärarutbildning.

Ett samarbete har vidare utvecklats genom en forskarskola inom utbildningsvetenskap med inriktning mot didaktik. Forskarskolan har säte vid Örebro universitet och omfattar för Högskolans del en forskarstuderande.

Samarbetet har också inneburit en gemensam handledarutbildning för handledare i forkarutbildningen.

Samverkan för nätbaserad högskoleutbildning SNH

Samarbete om nätbaserat lärande med Blekinge tekniska högskola, Mittuniversitetet, Luleå tekniska universitet och Utbildningsradion.

Kommuner och högskolor i samverkan, KHIS

Samarbete om distansutbildning Luleå tekniska universitet, Mittuniversitetet, Umeå universitet och Sveriges lantbruksuniversitet samt berörda kommuner. Samarbetet är för närvarande vilande.

Nationella forskarskolor

Högskolan samarbetar även inom de nationella forskarskolorna Genusvetenskap med Umeå universitet och Telekommunikation med Kungliga Tekniska högskolan.

Samarbetet inom genusvetenskap har omfattat fyra forskarstuderande från Högskolan. Samarbetet inom telekommunikation har omfattat två forskarstuderande från Högskolan.

Övriga samarbeten

Därutöver sker samarbeten till följd av överenskommelser på annan nivå än högskoleledningens. Det gäller t.ex. samarbete Linköpings universitet inom energisystem och produktionsteknik. Vid Högskolans forskningsenhet i Umeå, Belastningsskadecentrum/Centrum för belastningsskadeforskning, sker ett samarbete inom forskning/forskarutbildning med medicinsk fakultet vid Umeå universitet, som f.n. omfattar åtta forskarstuderande.

STUDENTINFLYTANDE

Högskolan skall i sin årsredovisning beskriva vilka åtgärder som har vidtagits för att utveckla studentinflytande och hur detta inflytande fördelats och utvecklats ur ett jämställhetsperspektiv (HF 1kap. 7b §)

Åtterrapporering av studentinflytande

Studenterna har rätt att utöva inflytande över utbildningen vid Högskolan. Högskolans studenter är därför representerade i beslutande och beredande organ. Det är ett värdefullt inslag och en kvalitetsfaktor i det samlade arbete som utförs vid Högskolan.

Högskolan söker på olika sätt främja studentinflytandet. Tidigare uppföljningar av studentinflytandet har visat att institutionerna söker engagera studenterna till ett aktivt deltagande i beredande och beslutande organ, t.ex genom regelbundna kontakter med studentgrupperna och med studentföreningarna och genom information om möjligheter till påverkan.

Under året var i genomsnitt 80,5% av studenternas platser i beredande och beslutande organ besatta. I genomsnitt innehades 49,5% av platserna av kvinnor och 50,5 % av män. En jämförelse mellan terminerna visar på en lägre bemanning på höstterminen än under vårterminen. Sedan 2005 är tendensen uppåtgående så att andelen besatta platser i beslutande och beredande organ är högre 2007 än vad som redovisats för 2006 och 2005.

Studenternas medverkan i programråden och de branchråd som tillkommit är god. Ytterligare insatser krävs f.n. för ett fullt utnyttjande av studenternas platser i beredande och beslutande organ inom det naturvetenskapliga och tekniska området.

Högskolan och studentkåren eftersträvar att alla möjligheter till inflytande i beredande och beslutande organ skall utnyttjas. Inom lärarutbildningsområdet har

sedan tidigare ett särskilt studeranderåd inrättats som komplement till dialogen mellan lärarna och studenterna i undervisningen. Studenter medverkar även i beredande organ för grundutbildning respektive forskning inom Lärarutbildningsnämndens område. Högskoleledningens samarbete med studenterna bygger mycket på dialogen och samverkan med studentkårens ledning. Studentkårens vice ordförande bevakar utbildningsområdet särskilt och har också fortlöpande kontakter med utbildningsansvariga i de sex studentföreningar; för ekonomer, teknologer, pedagoger, hälsopedagoger, vårdstudenter och studenter inom kulturområdet, som finns vid Högskolan.

Även de som bedriver forskarstudier har möjligheter till inflytande i beredande och beslutande organ. Eftersom de forskarstuderade är inskrivna vid andra lärosäten har Studentkåren upplåtit platser i forsknings- och utbildningsnämnderna till en forskarstuderande vid varje nämnd. Kåren har också engagerat sig i tillkomsten av en doktorandförening vid Högskolan. Föreningen har under 2007 verkat under ledning av en interrimstyrelse.

Högskolan uppfattar samarbetet med Gefle Studentkår som mycket gott. Studentkåren ger sedan flera år eget omdöme om verksamheten i anslutning till årsredovisningen. Kårens omdöme presenteras för högskolestyrelsen i anslutning till beslut om årsredovisningen och återges i densamma.

STUDENTKÅRENS SYN PÅ VERKSAMHETEN

Det har varit ett händelserikt år på Högskolan i Gävle. Det har också hänt mycket i den utbildningspolitiska sfären, något som givetvis satt sitt avtryck på årets verksamhet.

De strategiska diskussionerna har varit många på Högskolan under det gångna året. Dessa diskussioner har bland annat utmynnat i den utbildnings- och forskningsstrategi som regeringen också ålagt högskolor och universitet att ta fram. Studentkåren har haft en aktiv roll i framtagandet av nämnda strategi och ser det som positivt att bildningsaspekten lyftes fram på ett tydligt sätt eftersom det är viktigt ur kvalitetsynpunkt.

En ny avdelning skapades under året på Högskolan, avdelningen för kommunikation och samverkan. Organisationsförändringen syftade till att samla intern och extern kommunikation inom en och samma avdelning. Avdelningen rymmer nu, kontakttorget, studentrekryteringen, webbgruppen och ateljén. Det är mycket positivt att Högskolan tagit ett helhetsgrepp om kommunikationsfrågorna då det tidigare funnits brister på det området.

Kommunikationen och servicen till studenterna är också stadd i förändring. Under våren påbörjades arbetet med att utveckla en studentportal i anslutning till Högskolans hemsida. Portalen är ett led i arbetet med att göra servicen till studenterna mer tillgänglig och enhetlig.

Då nuvarande rektors förordnande går ut i år sattes en rekryteringsprocess igång under våren. En hörande-grupp sattes samman där olika personalkategorier samt studentkåren var representerad. Ur hörandegruppen bildades sedan en mindre intervjugrupp som under hösten träffade de sökande, i denna ingick bland andra studentkårens ordförande.

Under våren tillsattes också en grupp för att arbeta fram ett förslag till ny organisation för jämställdhets- och likabehandlingsarbetet. Vägledande i arbetet var att den nya organisationen ska vitalisera arbetet för lika villkor och främja ett ökat engagemang bland studenter och personal. Arbetsgruppens förslag presenterades för Högskolans ledningsgrupp under hösten.

Året som gick var temat för likabehandlingsarbetet HBT-frågor. Högskolan anordnade tillsammans med Gefle Studentkår och föreningen Gaystudenterna i Gävle en temadag på ämnet.

Samarbetet mellan studentkåren och internationella sekretariatet på Högskolan har stärkts under året. Under hösten har bland annat ett samarbetsavtal rörande boendet för de internationella studenterna arbetats fram.

Kanske kommer många att minnas året som gick för det förslag till åtgärdsprogram som presenterades i oktober. Bakgrunden till förslaget var de sjunkande söksiffrorna. Sedermera kunde det dock konstateras att de nedskärningar som föreslogs inte behövde bli lika omfattande som man först befarade.

En viktig erfarenhet som gjordes i samband med detta var att det är viktigt att Högskolan i ett tidigt skede går ut brett och informerar studenterna om vilka förändringar man avser att genomföra.

Under året som gick firade Högskolan sitt 30 års jubileum. Studentkårens presidium deltog i firandet som var mycket uppskattat.

Arbetet med anpassningen till Bolognaprocessen fortsatte under året. Bland annat har genomgången av utbildningsplanerna fortsatt. En revidering av den lokala examensordningen har också gjorts.

I nämnderna har diskussionerna ofta berört programutveckling och utveckling av nya mastersutbildningar. Detta arbete kan i förlängningen leda till nya profileringsmöjligheter och positiva synergieffekter.

En ökning kan skönjas i antalet tillsatta studeranderepresentantplatser under året. Vilket innebär att antalet tillsatta platser ökat två år i rad. Detta är mycket positivt då studeranderepresentanterna utgör en viktig del av studentinflytandet.

Flera steg har tagits mot ett samlat campus på Kungsbäck. Bland annat har beslut tagits om att serie och bildberättarprogrammet ska flytta till campus under 2008. Delar av Centrum för belastningsskadeforskning har redan flyttat till lokaler här på Kungsbäck och förutsättningarna för att flytta Byggd miljöns laborativ verksamhet till campus utreds också för närvarande. Ett samlat campus är mycket positivt för den akademiska miljön, då det stimulerar möten över ämnesgränserna och ger en större mångfald.

Under det gångna året har samarbetet mellan studentkåren och Högskolan fördjupats och utvecklats till att omfatta ännu fler områden.

Therese Klaar
ORDFÖRANDE I GEFLE STUDENTKÅR

RESULTATRÄKNING (tkr)

	Not	2007-01-01-- 2007-12-31	2006-01-01-- 2006-12-31
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	414 766	425 828
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	17 073	18 007
Intäkter av bidrag	3	36 279	33 281
Finansiella intäkter	4	4 664	2 063
Summa intäkter		472 782	479 179
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	5	-324 892	-316 221
Kostnader för lokaler		-72 415	-72 485
Övriga driftkostnader		-68 388	-68 718
Finansiella kostnader	4	-1 415	-749
Avskrivningar		-11 768	-13 455
Summa kostnader		-478 878	-471 628
Verksamhetsutfall		-6 096	7 551
Transfereringar			
Erhållna medel från myndigheter för finansiering av bidrag		6 929	4 237
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag		1 683	873
Lämnade bidrag		-8 612	-5 110
Saldo		0	0
Årets kapitalförändring	6	-6 096	7 551

BALANSRÄKNING (tkr)

	Not	2007-12-31	2006-12-31
Tillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar			
Licenser, rättigheter m.m.	7	306	383
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	8	1 802	2 336
Maskiner, inventarier m.m.	9	28 604	31 158
Fordringar			
Kundfordringar		3 697	4 703
Fordringar hos andra myndigheter		6 947	6 550
Övriga fordringar		99	43
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	10	15 951	15 346
Upplupna bidragsintäkter		12 824	11 463
Övriga upplupna intäkter		701	38
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	11	-58 088	-17 336
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	12	157 740	105 872
Summa Tillgångar		170 583	160 556
Kapital och skulder			
Myndighetskapital			
Balanserad kapitalförändring	13	38 038	30 487
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		-6 096	7 551
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner	14	4 651	198
Skulder m m			
Lån i Riksgäldskontoret	15	29 169	32 378
Skulder till andra myndigheter		12 150	11 925
Leverantörsskulder		8 252	10 461
Övriga skulder		6 496	6 426
Förskott från uppdragsgivare och kunder	16	4 806	4 409
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	17	30 152	26 935
Oförbrukade bidrag		31 799	27 779
Förutbetalda intäkter		11 166	2 007
Summa kapital och skulder		170 583	160 556

ANSLAGSREDOVISNING (tkr)**Redovisning mot anslag**

Anslag (Ramanslag)	Ingående överförings- belopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överförings- belopp
16 25 57 Högskolan i Gävle: Grundutbildning 001 Takbelopp	17 336	386 638		403 974	-345 886	58 088
16 25 71 Forskning och konstnärligt utvecklingsarbete 006 Högskolan i Gävle		68 880		68 880	-68 880	0
Summa	17 336	455 518		472 854	-414 766	58 088

Finansiella villkor**Grundutbildning**

Högskolans anslag utgörs av ersättning för helårsstudenter och helårsprestationer beräknade utifrån redovisningen i LADOK. Mellanskillnaden mellan avräknade överföringar till räntekontot och den slutliga anslagsbelastningen redovisas som ett anslagssparande. Tillåtet anslagssparande är högst tio procent av takbeloppet. Räkenskapsåret 2007 uppgår takbeloppet för Högskolans i Gävle grundutbildningsanslag till 386 638 tkr. Högskolans anslagssparande 2007 uppgår till tio procent av takbeloppet för grundutbildningsanslaget (38 664 tkr). Av grundutbildningsanslaget 2007 har 2 088 tkr samt ränta återbetalats till Riksgäldskontoret.

Forskning

Högskolan i Gävle disponerar 2007 ett ramanslag för forskning uppgående till 68 880 tkr, varav 24 817 tkr avser forskning om belastningsskador.

Redovisning mot inkomsttitel

Högskolan i Gävle har under perioden inte redovisat mot inkomsttitel.

TILLÄMPADE REDOVISNINGSS- OCH VÄRDERINGS-PRINCIPER

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Högskolans i Gävle redovisning följer god redovisningssed såsom den kommer till uttryck i Ekonomistyrningsverkets allmänna råd till 6 § i förordning (2000:606) om myndigheters bokföring respektive i 2 kap 7 § i förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Fordringar

Fordringar har tagits upp med det belopp varmed de beräknas inflyta.

Anläggningstillgångar

Immateriella och materiella anläggningstillgångar har tagits upp till anskaffningsvärde. Avskrivning sker från den månad tillgången anskaffades.

Som immateriella anläggningstillgångar redovisas licenser till ett värde överstigande 50 tkr och en livslängd på högst fem år.

Som materiella anläggningstillgångar redovisas maskiner och inventarier m m med ett anskaffningsvärde på minst 10 tkr och en ekonomisk livslängd på minst tre år eller längre.

Även objekt som utgör en fungerande enhet och vars sammanlagda anskaffningsvärde uppgår till 10 tkr klassificeras som en anläggningstillgång.

Anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar enligt plan.

Tillämpade avskrivningstider

Immateriella anläggningstillgångar	5 år
Förbättringsutgift på annans fastighet	10 år
Maskiner och andra tekniska anläggningar	10 år
Möbler och inredning	10 år
Laboratorieutrustning	7 år
Datorer och kringutrustning	3 år
Kopiatorer, övrig kontorsutrustning	4 år
Viss teknisk utrustning	5 år

Övriga tillgångar och skulder

Övriga tillgångar och skulder redovisas till nominellt belopp.

Brytdag

Löpande redovisning avseende räkenskapsåret har gjorts fram till 2008-01-10.

UPPGIFTER OM STYRELSEN
enligt 7 Kap. 2§ förordningen (2000:605)
om årsredovisning och budgetunderlag FÅB

Styrelsen	tkr	Uppdrag i andra styrelser än HiG under 2007
Lars Eric Ericsson	50	Ordförande i Riksgälden Ordförande i Lantmäteriets marknads- och konkurrensråd
Leif Svensson	759	Ledamot i Styrelsen för Länsstyrelsen i Gävleborg Ledamot i Lantmäteriets styrelse Ledamot i Gävle Technology Park AB
Margaretha Fahlgren	3	Ledamot i Styrelsen för Nationellt Centrum för kvinnofrid Ledamot i Konsistoriet vid Uppsala Universitet
Hans Backman	3	-
Ann-Margret Knapp	22	Ledamot i ALMI Företagspartner, Gävleborg
Anders Franck	3	-
Gunilla Kindstrand	3	Ordförande i Gunilla Kindstrand Kultur & Struktur AB Ledamot i Nämnden för Hemslöjdsfrågor
Stig Jönsson	3	Ordförande i Swedesurvey AB Ordförande i Lantmäteriverket Ledamot i Länsstyrelsen Gävleborg
Lena Munkhammar	3	Ordförande i Gefle Dagblads AB Ordförande i Arbetarbladet AB Ledamot i Gävle Nyhetsbyrå AB Ledamot i Radio i X-län Ledamot i Handelsbanken Fonder AB Ledamot i Funny & Funky Management AB Ledamot i Mitt Media Print AB
Therese Klaar	25	-
Jens Jesper Salö	3	-
Daniel Ögren	22	-

Styrelsen	tkr	Uppdrag i andra styrelser än HiG under 2007
Anita Dehlbom (tom 07-04-30)	18	Ledamot i RFB Projektplanering AB Ledamot i JARFB Driftteknik AB
Eva Juhlin (tom 07-04-30)	31	-
Åsa Lindestam (t om 07-04-30)	18	Ledamot i Kustbevakningen
Jörgen Lindholm (tom 07-04-30)	18	-
Tomas Thorvaldsson (tom 07-04-30)	18	Ordförande i IFP Research AB Ordförande i IVF Industriforskning och Utveckling AB Ordförande i Korrosions- och Metallforskningsinstitutet AB Ledamot i MEFOS Metallurgical Research Institut AB Ordförande i SICOMP AB Ordförande i SweCast AB
Anders Wennberg (tom 07-04-30)	18	-
Anna Efverström	356	-
Magnus Isaksson	430	-
Alan Shima	343	-
Mia Björk (tom 07-04-30)	472	-
Elisabeth Björklund (tom 07-04-30)	414	-
Per-Arne Wikström (tom 07-04-30)	392	-
Tommi Miettinen (tom 07-04-30)	24	-

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN (tkr)

Not 1	Intäkter av anslag	2007	2006
	Grundutbildning		
	16 25 57 001 Grundutbildning	345 886	359 122
	16 25 71 006 Forskning	68 880	66 706
	Avräknat anslag	414 766	425 828
Not 2	Avgifter enligt 4 § Avgiftsförordningen	2007	2006
	Icke-statliga	1 125	2 078
	Statliga	1 467	850
	Summa avgifter	2 592	2 928
Not 3	Intäkter av bidrag		
	I resultatposten ingår, enligt tilldelning i regleringsbrev, intäkter (2 989 tkr) avseende Kvalitetssatsningar inom den grundläggande utbildningen (anslag 16 25 70 ap 3) samt intäkter (340 tkr) avseende Matematiksatsning (anslag 16 25 70 ap 17).		
Not 4	Finansiella intäkter och kostnader	2007	2006
	Finansiella intäkter		
	Ränta på räntekonto hos Riksgäldskontoret	4 597	2 049
	Övriga finansiella intäkter	67	13
	Finansiella kostnader		
	Räntekostnader räntekonto	298	
	Räntekostnader avseende lån hos Riksgäldskontoret	1 096	721
	Övriga finansiella kostnader	21	28
Not 5	Kostnader för personal	2007	2006
	Lönekostnader exklusive arbetsgivaravgifter m.m.	210 254	209 658
Not 6	Årets kapitalförändring	2007	2006
	Grundutbildning anslagsfinansierad verksamhet	-11 119	598
	Avgiftsfinansierad verksamhet	7	1 113
	Bidragsfinansierad verksamhet	-42	868
	Ränteintäkter netto	2 232	951
	Forskning anslagsfinansierad verksamhet	1 863	3 074
	Avgiftsfinansierad verksamhet	-7	5
	Bidragsfinansierad verksamhet	-4	578
	Ränteintäkter netto	974	364
	Årets kapitalförändring	-6 096	7 551

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN (tkr)

Not 7	Immateriella anläggningstillgångar	2007	2006
	IB anskaffningsvärde	383	0
	Årets anskaffning	0	383
	Anskaffningsvärde UB	383	383
	Årets avskrivningar	-77	0
	Bokfört värde	306	0
Not 8	Förbättringsutgifter på annans fastighet	2007	2006
	IB anskaffningsvärde	9 223	9 223
	Årets anskaffning	229	0
	Anskaffningsvärde UB	9 452	9 223
	IB ackumulerade avskrivningar	-6 887	-5 965
	Årets avskrivningar	-763	-922
	Bokfört värde	1 802	2 336
Not 9	Maskiner, inventarier och övriga anläggningar	2007	2006
	IB anskaffningsvärde	139 751	132 362
	Årets anskaffning	8 375	11 524
	Avgår anskaffningsvärde	-7 759	-3 783
	Nedskrivning	-15	-352
	Anskaffningsvärde UB	140 337	139 751
	IB ackumulerade avskrivningar	-108 593	-100 092
	Avgår avskrivningar	7 759	3 783
	Årets avskrivningar	-10 927	-12 533
	Nedskrivningar	13	249
	Bokfört värde	28 604	31 158
Not 10	Periodavgränsningsposter	2007	2006
	Förutbetalda kostnader	15 951	15 346
	Summa förutbetalda kostnader	15 951	15 346
	Upplupna bidragsintäkter		
	Upplupna bidragsintäkter statliga	8 922	8 116
	Upplupna bidragsintäkter icke statliga	3 902	3 347
	Summa upplupna bidragintäkter	12 824	11 463
	Övriga upplupna intäkter		
	Övriga upplupna intäkter statliga	203	28
	Övriga upplupna intäkter icke statliga	498	10
	Summa övriga upplupna intäkter	701	38
	Summa periodavgränsningsposter	29 476	26 847
Not 11	Avräkning statsverket	2007	2006
	Ingående balans	-17 336	-389
	Avräknat mot statsbudgeten:		
	Anslag	414 766	425 828
	Avräknat mot statsverkets checkräkning:		
	Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-455 518	-442 775
	Utgående balans	-58 088	-17 336

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN (tkr)

Not 12	Tillgodohavande hos Riksgäldskontoret	2007	2006
	Behållning räntekonto	157 740	105 872
	Beviljad räntekontokredit	39 900	41 207
	Utnyttjad kredit	0	0
Not 13	Balanserad kapitalförändring	2007	2006
	Grundutbildningsanslaget	28 178	27 470
	Forskningsanslaget	9 898	6 460
	Överskott avgiftsfinansierad verksamhet	2 660	1 400
	Underskott bidragsfinansierad verksamhet	-2 698	-4 843
	Balanserad kapitalförändring	38 038	30 487
Not 14	Avsättningar	2007	2006
	Ingående avsättning	198	505
	Årets förändring	4 453	-307
	Utgående avsättning	4 651	198
Not 15	Lån i Riksgäldskontoret	2007	2006
	Ingående låneskuld	32 378	30 263
	Lån upptagna under året	8 342	15 645
	Årets amorteringar	-11 551	-13 530
	Utgående låneskuld	29 169	32 378
	Beviljad låneram	70 000	70 000
	Utnyttjad låneram	29 169	32 378
Not 16	Förskott från uppdragsgivare och kunder	2007	2006
	Förskott från uppdragsgivare och kunder	4 806	4 409
Not 17	Periodavgränsningsposter	2007	2006
	Upplupna kostnader		
	Upplupna löner m.m.	1 881	891
	Semesterlöneskuld	14 254	14 581
	Sociala avgifter	8 054	7 982
	Övriga upplupna kostnader	5 963	3 481
	Summa upplupna kostnader	30 152	26 935
	Oförbrukade bidrag icke-statliga	12 838	10 343
	Oförbrukade bidrag statliga	18 961	17 436
	Summa oförbrukade bidrag	31 799	27 779
	Förutbetalda intäkter statliga	11 166	2 007
	Summa förutbetalda intäkter	11 166	2 007

BESLUT

Högskolans styrelse har vid sammanträde den 15 februari 2008 beslutat fastställa föreliggande årsredovisning.

Lars Eric Ericsson
Fd Generaldirektör
Ordförande

Leif Svensson
Rektor

Hans Backman
Riksdagsledamot

Anna Efverström
Universitetsadjunkt

Margaretha Fahlgren
Professor

Magnus Isaksson
Universitetslektor

Anders Franck
Verkställande direktör

Alan Shima
Universitetslektor

Stig Jönsson
Generaldirektör

Therese Klaar
Studerande

Gunilla Kindstrand
Kulturjournalist

Jens Jesper Salö
Studerande

Ann-Margret Knapp
Landstingsråd

Daniel Ögren
Studerande

Lena Munkhammar
Verkställande direktör

BILAGOR

Tabell 1
Myndighetskapital

Redovisning av myndighetskapital m.m.	Belopp (tkr)
A. Ackumulerat över- eller underskott (årets och balanserad kapitalförändring)	29 282
B. Årets totala kostnader	468 946
A i procent av B	6,24%

Tabell 2
Kapitalförändring per verksamhetsgren (tkr)

Verksamhetsgren	Balanserad kapitalförändring (A)	Årets kapitalförändring (B)	Summa (A+B)
Grundläggande högskoleutbildning	32 057	-8 922	23 135
Grundutbildning respektive utbildning på grundnivå och avancerad nivå enligt uppdrag i regleringsbrev	29 450	-8 929	20 521
Uppdragsverksamhet	2 607	7	2 614
Forskning/forskarutbildning	5 981	2 826	8 807
Forskarutbildning respektive utbildning på forskarnivå och forskning	5 928	2 833	8 761
Uppdragsforskning	53	-7	46
Summa	38 038	-6 096	31 492

I årsredovisningen 2006 redovisas felaktigt belopp mellan verksamhetsgrenarna avseende balanserad kapitalförändring. Felaktigheten har justerats innevarande år.

Avgiftsbelagd verksamhet år 2007 där intäkterna disponeras (tkr)

Verksamhet	Över-/underskott t.o.m. 2005	Över-/underskott t.o.m. 2006	Intäkter 2007	Kostnader 2007	Över-/underskott 2007	Ack. över-/underskott utgående 2007
Uppdragsverksamhet						
Verksamhetsgren Grundläggande högskoleutbildning med stödfunktioner	1 757	1 113	5 997	5 990	7	2 877
Verksamhetsgren Forskning och forskarutbildning med stödfunktioner eller konstnärligt utvecklingsarbete med stödfunktioner m.m.	48	5	3 535	3 542	-7	46
Tjänsteexport						
Summa	1 805	1 118	9 532	9 532	0	2 923
Offentligrättslig verksamhet						
Högskoleprovet	-263	0	379	399	-20	-283

Verksamhetsgrenarnas uppdelning på grundutbildning enligt uppdrag i regleringsbrev och uppdragsverksamhet samt forskning/forskarutbildning och uppdragsforskning (tkr)

Grundutbildning	Reguljär grundutbildning exkl. uppdragsverksamhet			Uppdragsverksamhet		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Verksamhetens intäkter						
Anslag	334 567	359 122	345 886			
Avgifter	6 558	6 641	6 567	10 680	5 977	5 997
Bidrag	4 724	10 102	10 460			
Finansiella intäkter	1 405	1 647	3 596			
Summa intäkter	347 254	377 512	366 509	10 680	5 977	5 997
Verksamhetens kostnader						
Personalkostnader	-242 646	-255 877	-260 638	-6 236	-3 073	-3 153
Lokalkostnader	-59 647	-64 118	-63 782	-925	-496	-471
Övriga driftkostnader	-36 724	-41 809	-38 644	-4 208	-1 295	-2 362
Finansiella kostnader	-655	-702	-1 331			
Avskrivningar	-14 050	-12 589	-11 043			-4
Summa kostnader	-353 722	-375 095	-375 438	-11 369	-4 864	-5 990
Årets kapitalförändring	-6 468	2 417	-8 929	-689	1 113	7

Forskning	Forskning och forskarutbildning exkl. uppdragsforskning			Uppdragsforskning		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Verksamhetens intäkter						
Anslag	64 505	66 706	68 880			
Avgifter	2 767	1 525	974	5 907	3 864	3 535
Bidrag	23 899	23 179	25 819			
Finansiella intäkter	104	416	1 068			
Summa intäkter	91 275	91 826	96 741	5 907	3 864	3 535
Verksamhetens kostnader						
Personalkostnader	-58 940	-54 557	-58 794	-2 903	-2 714	-2 307
Lokalkostnader	-8 018	-7 586	-7 881	-611	-285	-281
Övriga driftkostnader	-26 003	-24 754	-26 428	-2 164	-860	-954
Finansiella kostnader	-50	-47	-84			
Avskrivningar	-1 178	-866	-721			
Summa kostnader	-94 189	-87 810	-93 908	-5 678	-3 859	-3 542
Årets kapitalförändring	-2 914	4 016	2 833	229	5	-7

Bilaga 44

Anvisningar för redovisning av högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå i samband med årsredovisningen 2007

Tabell 1 Intäkter för grundutbildning (tkr)

	År 2007	
Utnyttjat takbelopp och eventuellt utnyttjat anslagssparande för grundläggande högskoleutbildning		
1a. Under 2007 genomförda helårsstudenter och helårsprestationer inom 2007 års takbelopp enligt Tabell 2	347 811	
1b. Eventuella decemberprestationer för 2006 som ryms inom takbeloppet	1 064	
2a. Eventuellt utnyttjande av under tidigare budgetår uppkommet anslagssparande eller		
2b. Eventuellt utnyttjande av tidigare sparade helårsprestationer		
Summa		348 875
Årets anslagsbelastning avseende särskilda åtaganden		
Summa intäkter för grundutbildning		348 875
– varav från lärosätets ordinarie takbelopp under anslag för grundutbildning	345 886	
– varav från anslaget 16 25 70 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor m.m.	2 989	

Ersättning för helårsprestationer för december 2006 (totalt belopp oberoende av om det ryms inom ordinarie takbelopp eller ej) som ej tidigare ersatts inom takbeloppet 1 064 tkr.

Bilaga 44

Tabell 2 Redovisning av antal helårsstudenter (HST) och helårsprestationer (HPR) samt redovisning av intäkter på grundutbildningsanslaget

Utfall avseende perioden 2007-01-01 — 2007-12-31

Utbildningsområden	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
	Utfall HST 1,2)	Utfall HPR 1)	HST Ersättn. (tkr)	HPR Ersättn. (tkr)	Nätuniv. utfall HST	Nätuniv. utfall HPR	Nätuniv. HST Ersättn. 3) (tkr)	Nätuniv. HPR Ersättn. 3) (tkr)	Utfall total ersättning C+D+G+H	Tak- *) belopp enl. RB (tkr)
Humaniora	402,4	320,7	7 663	5 723	196,0	109,8	3 733	1 959	19 078	
Teologi										
Juridik	273,8	220,7	5 213	3 939	59,6	37,4	1 134	667	10 953	
Samhällsvetenskap	1 247,0	1 012,3	23 747	18 066	303,0	197,6	5 770	3 526	51 109	
Naturvetenskap	607,3	477,8	27 756	18 819	184,9	99,5	8 453	3 920	58 948	
Teknik	850,1	675,3	38 854	26 596	151,1	72,4	6 908	2 851	75 209	
Farmaci										
Vård	386,2	356,1	19 173	15 311	31,4	14,2	1 560	610	36 654	
Odontologi										
Medicin	162,2	148,4	8 988	10 015	9,1	6,4	502	431	19 936	
Undervisning	675,3	576,2	21 887	21 993	2,3	2,1	73	81	44 034	
Övrigt	188,4	138,9	7 066	4 231	3,4	1,1	127	34	11 458	
Design	57,2	47,5	7 566	3 832					11 398	
Konst										
Musik										
Opera										
Teater										
Media										
Dans										
Idrott	71,1	48,9	6 853	2 181					9 034	
Summa	4 920,6	4 022,7	174 766	130 706	940,8	540,5	28 260	14 079	347 811	389 627

*) Med takbelopp avses i denna tabell takbelopp på lärosätets anslag för grundutbildning samt den särskilda ersättning som lärosätet eventuellt tilldelats på anslaget 16 25 70 Särskilda utgifter anslagsposten 3 Kvalitetssatsningar inom grundläggande högskoleutbildning.

Lärosätet har tidigare uppkommet anslagssparande som uppgår till tkr.

Lärosätet har tidigare sparade helårsprestationer motsvarande tkr.

Redovisningen visar att lärosätet kommer över takbeloppet med tkr.

Redovisningen visar att lärosätet kommer under takbeloppet motsvarande 41 816 tkr.

Kommentarer till tabellen

- 1) Exklusive utbildning för annan högskola, uppdragsutbildning, särskild utbildning för lärare i yrkesexamen, övriga särskilda lärarutbildningar, projekt för invandrade akademiker och kurser inom nätuniversitetet.

- 2) Följande uppgifter skall fyllas i enligt regleringsbrev för 2007.
Mål för antalet helårsstudenter inom utbildningsområdena naturvetenskap och teknik 2 100.
Utfall 1 793.

Antal helårsstudenter inom vissa konstnärliga områden.

Totalt antal utbildade helårsstudenter 57 inom design.

Högst får 60 avräknas inom det aktuella utbildningsområdet.

Övriga helårsstudenter inom design har avräknats mot utbildningsområdet.

Totalt antal utbildade helårsstudenter inom konst.

Högst får avräknas inom det aktuella utbildningsområdet.

Övriga helårsstudenter inom konst har avräknats mot utbildningsområdet.

Totalt antal utbildade helårsstudenter inom musik.

Högst får avräknas inom det aktuella utbildningsområdet.

Övriga helårsstudenter inom musik har avräknats mot utbildningsområdet.

Totalt antal utbildade helårsstudenter inom opera.

Högst får avräknas inom det aktuella utbildningsområdet.

Övriga helårsstudenter inom opera har avräknats mot utbildningsområdet.

Totalt antal utbildade helårsstudenter inom teater.

Högst får avräknas inom det aktuella utbildningsområdet.

Övriga helårsstudenter inom teater har avräknats mot utbildningsområdet.

Totalt antal utbildade helårsstudenter inom media.

Högst får avräknas inom det aktuella utbildningsområdet.

Övriga helårsstudenter inom media har avräknats mot utbildningsområdet.

Totalt antal utbildade helårsstudenter inom dans.

Högst får avräknas inom det aktuella utbildningsområdet.

Övriga helårsstudenter inom media har avräknats mot utbildningsområdet.

- 3) Ersättning för kurser inom nätuniversitetet som avräknas inom takbeloppet med normala ersättningsnivåer för respektive utbildningsområde. För att helårsstudenter och helårsprestationer skall kunna redovisas inom nätuniversitetet skall kursen vara registrerad av lärosätet hos Myndigheten för nätverk och samarbete inom högre utbildning.

Bilaga 44

Tabell 3 Redovisning av högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå

A. Tillgängliga medel (inklusive beslutad tilläggsbudget)	
Årets takbelopp inklusive medel på anslaget 16 25 70 (tkr)	389 627
+ Ev ingående anslagssparande (tkr)	
Summa A	389 627
B. Utfall totalt för grundutbildningen	
Ersättning för HPR från december föregående budgetår	1 064
Årets utfall: ersättning för HST+HPR (tkr)	347 811
+ Ev utnyttjande av tidigare sparade HPR (tkr)	
Summa B 1)	348 875
Summa A - B 2)	40 752

- 1) Summan skall avse den totala ersättning lärosätet genomför produktion för, dvs oberoende av om det ryms eller ej inom tilldelade medel (A).
- 2) Om summan blir positiv, skall det föras in i tabell över anslagssparande nedan.
Blir summan istället negativ, skall beloppet föras till tabell över sparade helårsprestationer nedan.

Tabell. Anslagssparande	
Totalt utgående anslagssparande på anslaget för grundutbildning (A-B)	40 752
- Ev. anslagssparande över 10% av takbeloppet 3)	2 088
Summa	38 664

- 3) Den del av anslagssparandet som lärosätet inte får behålla utan regeringens godkännande.

Tabell. Sparade helårsprestationer	
Ingående värde av sparade HPR (tkr) 4)	0
- Ev. utnyttjande av tidigare sparade HPR under 2007 (tkr)	
+ Ev. sparade HPR under 2007 (tkr)	
Summa	0
- Ev. belopp överstigande 10% av takbeloppet 2007 (tkr)	
Utgående värde av sparade HPR (tkr) 5)	0

- 4) Kan uppgå till högst 10% av takbeloppet 2006.
- 5) Kan uppgå till högst 10% av takbeloppet 2007.

Bilaga 45

Väsentliga uppgifter	2007	2006	2005	2004	2003
Grundutbildning					
Antal hst inkl. uppdragsutbildning	5 933	6 126	6 197	6 383	6 422
– andel kvinnor	3 928	3 914	3 888	3 984	3 985
– andel män	2 005	2 212	2 309	2 399	2 437
Antal hpr inkl. uppdragsutbildning	4 640	4 808	4 833	5 106	5 009
Forskarutbildning³					
Antal nyantagna doktorander					
– andel kvinnor					
– andel män					
Antal doktorander totalt $\geq 10\%$ aktivitet					
– andel kvinnor					
– andel män					
Antal doktorander med doktorandanställning (årsarb).	19	14	16	17	15
Antal doktorander med utbildningsbidrag (årsarb).					
Antal doktorsexamina					
Antal licentiatexamina					
Personal; lärare^{1, 3}					
Antal lärare totalt (årsarb.)	426	416	423	433	396
– andel kvinnor	191	181	185	191	177
– andel män	235	235	238	242	219
Antal disputerade lärare (årsarb.)	183	186	179	186	147
– andel kvinnor	57	58	53	54	39
– andel män	126	128	126	132	108
Antal professorer (årsarb.)	39	37	34	33	22
– andel kvinnor	3	3	2	2	2
– andel män	36	34	32	31	20
Ekonomi					
Intäkter totalt (mnkr), varav	472 782	479 179	455 116	479 226	473 289
Grundutbildning (mnkr)					
– andel anslag	345 886	359 122	334 567	332 957	332 220
– andel externa intäkter	23 024	22 720	21 962	33 829	28 899
Forskning och forskarutbildning (mnkr)					
– andel anslag	68 880	66 706	64 505	69 254	70 358
– andel externa intäkter	30 328	28 568	32 573	41 314	38 824
Kostnader totalt (mnkr)	-478 878	-471 628	-464 958	-485 683	-481 808
– andel personal	-324 892	-316 221	-310 725	-318 030	-312 035
– andel lokaler	-72 415	-72 485	-69 201	-69 339	-68 078
Lokalkostnader per kvm (kr)	1 423	1 394	1 435	1 382	1 394
Balansomslutning (mnkr), varav	170 583	160 556	144 382	164 235	168 759
– oförbrukade bidrag	31 799	27 779	22 447	20 155	18 141
– årets kapitalförändring	-6 096	7 551	-9 842	-6 457	-8 159
– myndighetskapital (inkl. årets kapitalförändring)	31 942	38 038	30 487	40 330	46 787

801 76 Gävle
Besöksadress Kungsbäcksvägen 47
Telefon 026-64 85 00 *E-post* registrator@hig.se
Webbsida www.hig.se

Högskolan i Gävle är miljöcertifierad enligt ISO 14001.